

Міністерство освіти і науки України

Луцький національний технічний університет

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет бізнесу та права

(повне найменування факультету)

Кафедра підприємництва, торгівлі та логістики

(повна найменування кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ЗА СТУПЕНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»

**Тема: Підвищення ефективності використання
логістичного потенціалу підприємства (на
матеріалах ТОВ «Старий Порицьк»)**

спеціальність 076 Підприємництво та торгівля

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма «Логістика»

(назва освітньої програми)

Виконав: здобувач вищої освіти
Групи ПТ(ЛГ)м-22
Конон Андрій Миколайович

(підпис)

Керівник:
д.е.н., професор
Ковальська Любов Леонідівна

(підпис)

Кваліфікаційну роботу
допущено до захисту
«13» 13 2024 р.

д.е.н., професор
Гарант освітньої програми:
Ковальська Любов Леонідівна

(підпис)

Луцьк – 2024 року

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет бізнесу та права

Кафедра підприємництва, торгівлі та логістики

Ступінь вищої освіти: магістр

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 076 Підприємництво та торгівля

Освітня програма: Логістика

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

«__» _____ 202__ р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Конону Андрію Миколайовичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи: Підвищення ефективності використання логістичного потенціалу підприємства (на матеріалах ТОВ «Старий Порицьк»).

Керівник роботи: д.е.н., професор Ковальська Любов Леонідівна

затверджені наказом закладу вищої освіти від «30» грудня 2023 р. № 492/01-02

2. Строк подання здобувачем вищої освіти кваліфікаційної роботи «__» _____ 2024 р.

3. Вихідні дані до роботи: навчальні посібники, підручники, періодичні видання, інтернет-джерела, дані фінансової звітності ТОВ «Старий Порицьк», інформація з офіційних сайтів підприємства.

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, що потрібно розробити):

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАНЬ

ДОДАТКИ

5. Перелік графічного матеріалу: Лист 1. Сутність та характеристика логістичного потенціалу підприємства. Лист 2. Структурні складові логістичного потенціалу підприємства. Лист 3. Показники ефективності використання логістичного потенціалу. Лист 4. Загальна характеристика підприємства та аналіз основних економічних показників його діяльності. Лист 5. Аналіз структурних складових логістичного потенціалу підприємства. Лист 6. Комплексна оцінка логістичного потенціалу підприємства. Лист 7. Заходи по оптимізації логістичного потенціалу підприємства. Лист 8. Проект оптимізації і розширення асортименту продукції та впровадження продажу продукції через автомати. Лист 9. Оцінка реалізації проекту оптимізації і розширення асортименту продукції та впровадження продажу продукції через автомати.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис	
		завдання видав	завдання профільнів
<i>Теоретичний розділ</i>	<i>Ковальська Л.Л.</i>		
<i>Аналітичний розділ</i>	<i>Ковальська Л.Л.</i>		
<i>Проектний розділ</i>	<i>Ковальська Л.Л.</i>		
<i>Нормоконтроль</i>	<i>Хомяк Н.В.</i>		

7. Дата видачі завдання «24» вересня 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи магістра	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	<i>Обгрунтування теми</i>	<i>до 23.09.2023</i>	<i>[підпис]</i>
2.	<i>Огляд літератури із досліджуваної проблеми</i>	<i>до 28.10.2023</i>	<i>[підпис]</i>
3.	<i>Теоретичний розділ</i>	<i>до 07.03.2024</i>	<i>[підпис]</i>
4.	<i>Аналітичний розділ</i>	<i>до 30.05.2024</i>	<i>[підпис]</i>
5.	<i>Проектний розділ</i>	<i>до 03.09.2024</i>	<i>[підпис]</i>
6.	<i>Висновки</i>	<i>до 01.10.2024</i>	<i>[підпис]</i>
7.	<i>Формування списку джерел посилань</i>	<i>до 08.10.2024</i>	<i>[підпис]</i>
8.	<i>Формування додатків</i>	<i>до 15.10.2024</i>	<i>[підпис]</i>
9.	<i>Оформлення ілюстративного матеріалу</i>	<i>до 22.10.2024</i>	<i>[підпис]</i>
10.	<i>Нормоконтроль</i>	<i>до 01.11.2024</i>	<i>[підпис]</i>
11.	<i>Інструментальна перевірка на академічний плагіат</i>	<i>до 15.11.2024</i>	<i>[підпис]</i>
12.	<i>Представлення кваліфікаційної роботи магістра до захисту</i>	<i>до 03.12.2024</i>	<i>[підпис]</i>

Здобувач вищої освіти

(підпис)

Конон А. М

(прізвище, ініціали)

Керівник кваліфікаційної роботи

(підпис)

Ковальська Л. Л.

(прізвище, ініціали)

АНОТАЦІЯ

Конон А. М. Підвищення ефективності використання логістичного потенціалу підприємства (на матеріалах ТОВ «Старий Порицьк»). Рукопис.

Кваліфікаційна робота магістра ОП «Логістика» спеціальності 076 Підприємництво та торгівля. Луцький національний технічний університет. Луцьк, 2024.

У вступі визначено актуальність та практичну цінність обраної теми дослідження, основну мету та завдання дослідження, зазначено предмет та об'єкт дослідження.

Перший розділ присвячено теоретичним основам використання логістичного потенціалу підприємства: розглянуто економічну сутність та структуру потенціалу підприємства, розглянуто показники ефективності використання логістичного потенціалу підприємства та показники впливу на ефективність використання потенціалу підприємства.

У другому розділі наведена загальна характеристика досліджуваного підприємства, проведено аналіз його діяльності та основних показників. Здійснений аналіз та оцінка структурних елементів логістичного потенціалу підприємства, а також проведена діагностика ефективності використання логістичного потенціалу підприємства.

У третьому розділі запропоновані заходи по оптимізації логістичного потенціалу підприємства, а також представлений проєкт оптимізації і розширення асортименту продукції та впровадження продажу продукції через автомати, для підвищення логістичного потенціалу підприємства.

У висновках узагальнено результати дослідження.

Ключові слова: аналіз та оцінка, ефективність, структура логістичного потенціалу, використання логістичного потенціалу підприємства, ресурси підприємства, підвищення ефективності використання логістичного потенціалу підприємства.

ANNOTATION

Konon A. M. Increasing the efficiency of using the logistics potential of the enterprise (based on the materials of Stary Porytsk LLC). Manuscript.

Master's qualification work of OP «Logistics» specialty 076 Entrepreneurship and trade. Lutsk National Technical University. Lutsk, 2024.

In the introduction, the relevance and practical value of the chosen research topic, the main goal and task of the research, the subject and object of the research are specified.

The first section is devoted to the theoretical foundations of the use of the enterprise's logistics potential: the economic essence and structure of the enterprise's potential are considered, the indicators of the efficiency of the use of the enterprise's logistics potential and the indicators of influence on the efficiency of the use of the enterprise's potential are considered.

In the second section, the general characteristics of the enterprise under study are presented, and an analysis of its activity and main indicators is carried out. The analysis and evaluation of the structural elements of the logistics potential of the enterprise was carried out, as well as the diagnosis of the effectiveness of the use of the logistics potential of the enterprise was carried out.

In the third section, measures to optimize the logistics potential of the enterprise are proposed, as well as the project of optimization and expansion of the range of products and the introduction of the sale of products through machines to increase the logistics potential of the enterprise is presented.

The results of the research are summarized in the conclusions and proposals.

Key words: analysis and evaluation, efficiency, structure of logistics potential, use of the logistics potential of the enterprise, resources of the enterprise, increasing the efficiency of the use of the logistics potential of the enterprise.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	10
1.1. Сутність та характеристика логістичного потенціалу підприємства	10
1.2. Структурні складові логістичного потенціалу підприємства	14
1.3. Показники ефективності використання логістичного потенціалу підприємства	16
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	22
2.1. Загальна характеристика підприємства та аналіз основних економічних показників його діяльності	22
2.2. Аналіз структурних складових логістичного потенціалу підприємства	29
2.3. Комплексна оцінка логістичного потенціалу підприємства	57
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	60
3.1. Заходи по оптимізації логістичного потенціалу підприємства	60
3.2. Проєкт оптимізації і розширення асортименту продукції та впровадження продажу продукції через автомати	63
3.3. Оцінка ефективності реалізації проєкту оптимізації і розширення асортименту продукції та впровадження продажу продукції через автомати	65
ВИСНОВКИ	67
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАНЬ	71
ДОДАТКИ	75

ВСТУП

Актуальність кваліфікаційної роботи полягає в тому, що в умовах зміни попиту та пропозиції, коливання цін та змін у конкурентному середовищі, формування і розвиток логістичного потенціалу підприємства набувають великого значення. Це завдання вимагає особливої уваги від керівництва компанії, адже розуміння та ефективне використання наявних ресурсів і можливостей у сфері логістики можуть стати ключовими факторами успіху.

Керівництво підприємства має першочергову мету оцінити поточні логістичні можливості компанії, встановити баланс між внутрішнім логістичним потенціалом підприємства та зовнішніми факторами для досягнення запланованих цілей та забезпечення конкурентоспроможності. У сучасних умовах конкурентоспроможність підприємства забезпечується нарощуванням логістичних ресурсів, розширенням напрямків розвитку та зміцненням логістичного потенціалу, а також зменшенням витрат на логістичні операції і покращенням якості послуг.

Дослідження логістичного потенціалу підприємства в економічній ситуації, що склалася в Україні, дозволяє виявити потенційні можливості для досягнення конкурентних переваг і виходу на нові ринки. Тому проблема підвищення ефективності використання логістичного потенціалу є надзвичайно актуальною, і саме їй присвячена дана дипломна робота.

У роботі використовуються сучасні засади та методи дослідження підвищення ефективності використання логістичного потенціалу підприємства, наукові концепції, монографії та періодичні публікації українських та зарубіжних учених з даної тематики.

Метою роботи є аналіз та обґрунтування системи заходів щодо підвищення ефективності використання логістичного потенціалу підприємства «ТОВ Старий Порицьк». Для досягнення цієї мети поставлені такі завдання:

- визначення сутності та значення логістичного потенціалу для підприємств;
- розгляд факторів, що впливають на зростання логістичного потенціалу підприємства;
- дослідження діяльності підприємства ТОВ «Старий Порицьк»;
- наведення загальної характеристики підприємства та аналіз основних показників його діяльності;
- аналіз та оцінка структурних елементів логістичного потенціалу підприємства та діагностика ефективності використання логістичного потенціалу підприємства ТОВ «Старий Порицьк».

Об'єктом дослідження є процес використання логістичного потенціалу ТОВ «Старий Порицьк».

Предметом дослідження є теоретико-прикладні підходи до використання логістичного потенціалу підприємства.

Наукова новизна дослідження полягає в розробці нових підходів до оптимізації логістичних процесів, використанні інноваційних технологій (таких як RFID, GPS, хмарні технології, штучний інтелект) та інтеграції сучасних систем управління (WMS, TMS, ERP). Також дослідження пропонує бізнес-проекти, що можуть значно підвищити логістичний потенціал підприємства як внутрішньо, так і зовнішньо. Впровадження таких проєктів надасть нові можливості для зниження витрат, підвищення ефективності та поліпшення обслуговування клієнтів.

Для аналізу логістичного потенціалу ТОВ «Старий Порицьк» використовуватиметься комбінований підхід, який включає:

- SWOT-аналіз (ідентифікація сильних і слабких сторін підприємства, а також можливостей та загроз);
- ключові показники ефективності (KPI) (моніторинг показників, таких як оборотність запасів, чистий фінансовий потік, швидкість товарообігу, продуктивність праці логістичного персоналу тощо);

– методи статистичного аналізу (використання статистичних даних для аналізу показників за 2019–2023 роки).

Цей підхід дозволить отримати всебічний аналіз логістичного потенціалу підприємства, визначити проблемні зони та запропонувати заходи для їх оптимізації.

При написанні кваліфікаційної роботи було проаналізовано літературу, наукові статті, дослідження та публікації з логістики та управління ланцюгами постачань.

Результати даної кваліфікаційної роботи є практично значущими і можуть бути використані керівництвом підприємства для підвищення ефективності використання логістичного потенціалу в сучасних умовах конкурентного середовища.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та характеристика логістичного потенціалу підприємства

Логістичний потенціал є важливим індикатором ефективності функціонування підприємства і має ключове значення для його стійкості та конкурентоспроможності. Актуальність дослідження логістичного потенціалу обумовлена кількома факторами:

1. Конкурентне середовище логістичного потенціалу.

У сучасному глобалізованому світі конкуренція між підприємствами зростає. Підприємства, які вміють ефективно управляти своїм логістичним потенціалом, можуть значно скоротити витрати та покращити якість обслуговування клієнтів, що, у свою чергу, підвищує їхню конкурентоспроможність на ринку.

2. Зростання вимог споживачів логістичного потенціалу.

Споживачі стають все більш вимогливими до якості продукції та швидкості її доставки. Високий рівень логістичного потенціалу дозволяє підприємствам відповідати цим вимогам, забезпечуючи своєчасну та безперебійну доставку товарів.

3. Ефективність використання ресурсів логістичного потенціалу.

Оптимізація логістичних процесів сприяє раціональному використанню ресурсів підприємства, що знижує витрати на виробництво і зберігання продукції. Це особливо важливо в умовах економічної нестабільності, коли підприємства змушені скорочувати витрати.

4. Інтеграція ланцюгів постачання логістичного потенціалу.

Збільшення логістичного потенціалу дозволяє підприємствам більш ефективно інтегруватися в ланцюги постачання, співпрацюючи з

постачальниками та партнерами. Це забезпечує стабільність поставок і зменшує ризики, пов'язані з перервами у постачанні.

5. Технологічний прогрес логістичного потенціалу.

Розвиток нових технологій, таких як автоматизація, цифровізація та використання штучного інтелекту, відкриває нові можливості для покращення логістичних процесів. Дослідження логістичного потенціалу дозволяє підприємствам впроваджувати нові технології і підвищувати свою ефективність.

6. Екологічна відповідальність логістичного потенціалу.

Підприємства все частіше стикаються з вимогами щодо екологічної відповідальності. Ефективне управління логістичним потенціалом може сприяти зменшенню негативного впливу на навколишнє середовище шляхом зниження енергоспоживання, оптимізації маршрутів доставки та скорочення відходів.

Таким чином, дослідження логістичного потенціалу має велике значення для будь-якого підприємства, яке прагне досягти високого рівня ефективності, зберегти конкурентоспроможність та відповідати вимогам сучасного ринку.

Існуючі в сучасній літературі визначення поняття логістичного потенціалу є дуже різноманітними та не уніфікованими, і кожен дослідник вкладає в нього власний зміст. Коротку характеристику визначень, які дають вчені можливо буде споглядати в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1. – Таблиця визначень поняття «логістичний потенціал»

Автори	Визначення
1	2
Ісіков С.М.	Логістичний потенціал – «здатність підприємства реалізувати логістичні функції і операції з максимально можливим кінцевим результатом і мінімально необхідними логістичними витратами» [1].
Гуржій Н.М., Шрамко Я.І.	Логістичний потенціал – «сукупність наявних ресурсів та можливостей підприємства, які не є задіяними в повному обсязі і для яких існує об'єктивна можливість їхнього використання в повній мірі в найближчому періоді часу» [2].
Швець Л.В.	Логістичний потенціал – «сукупна здатність підприємства реалізовувати оптимізаційні (натуральні, вартісні й часові) та інтеграційні властивості логістики завдяки координації діяльності функціональних підрозділів під час організації руху матеріальних, фінансових, інформаційних ресурсів за стадіями виробничо-логістичного ланцюга» [3].

Продовження таблиці 1.1

1	2
Пилипенко А.А. Поспелов О.М.	Логістичний потенціал – «можливість і спроможність досягнення цілей ланками логістичної системи за умови наявності певного виду ресурсів» [4].
Гриценко С.І.	Логістичний потенціал – «здатність економічного суб'єкта за наявності благополучних умов оптимізувати структуру ресурсів і раціонально їх використовувати для досягнення поставленої мети» [5].
Петенко І.В., Ісіков С.М.	Логістичний потенціал – «здатність фірми реалізувати її логістичні функції та операції з максимально можливим кінцевим результатом и мінімальними витратами» [6].
Ларіна Г.Г.	Логістичний потенціал – «сутність потенціалу логістики полягає в максимальній можливості підприємства використовувати всі передові напрацювання в сфері логістики» [7].
Маренкова Г.О.	Логістичний потенціал – «сукупність ресурсів, що забезпечують здатність підприємства до ефективного здійснення логістичних операцій і можливість для досягнення поставлених цілей з оптимальними витратами» [8].

Логістичний потенціал підприємства – це сукупність ресурсів, здібностей і можливостей, що забезпечують ефективне управління матеріальними потоками, інформацією та послугами від постачальників до кінцевих споживачів. Цей потенціал визначає здатність підприємства реалізовувати логістичні операції з максимальною ефективністю, мінімізуючи витрати та максимізуючи задоволення клієнтів.

Логістичний потенціал відображає здатність підприємства забезпечити оптимальне функціонування логістичних процесів. Його сутність полягає в інтеграції всіх логістичних функцій, таких як закупівлі, складування, транспортування, управління запасами та інформаційне забезпечення. Він охоплює як фізичні ресурси (склади, транспорт, обладнання), так і нематеріальні активи (інформаційні системи, кваліфікація персоналу).

Для ефективної діяльності підприємству недостатньо забезпечити лише основні критерії, такі як стійкість, платоспроможність, ліквідність, рентабельність. Вимоги сучасного ринку включають також гнучкість, тобто здатність швидко та ефективно реагувати на потреби споживачів, зміну ринкової кон'юнктури, стан пов'язаних підприємств, зміни податкового законодавства та методів державного регулювання. Без ефективного управління матеріальними та

продуктовими потоками неможливо забезпечити просування товару до споживача.

Логістика як наука сформувалася у середині ХІХ століття, спочатку у військовій та торговельній сферах найбільших держав-імперій. Логістика включає управління матеріальними та інформаційними потоками від первинного джерела до кінцевого споживача з мінімальними витратами, пов'язаними з рухом товарів [9].

Основні характеристики логістичного потенціалу включають:

– гнучкість: здатність адаптуватися до змін у попиті, технологіях та зовнішньому середовищі. Гнучкість дозволяє підприємству швидко реагувати на змінні умови ринку та оптимізувати логістичні процеси [10];

– надійність: забезпечення стабільного та безперебійного функціонування логістичних операцій. Це включає зниження ризиків збоїв у постачаннях, запобігання втратам та дефіциту товарів [9];

– ефективність: досягнення оптимальних результатів за мінімальних витрат. Ефективність вимірюється через зниження логістичних витрат, підвищення продуктивності та покращення якості обслуговування клієнтів [11];

– інноваційність: впровадження нових технологій та методів для покращення логістичних процесів. Інновації можуть включати використання автоматизованих систем управління складом, GPS-трекінг транспорту, впровадження ERP-систем.

– комплексність: забезпечення інтеграції всіх елементів логістичної системи. Комплексність дозволяє досягти синергетичного ефекту, коли всі елементи логістичного процесу працюють узгоджено та ефективно.

Логістична діяльність інтегрує усі системи та ланки, пов'язані з товаропотоком від виробника до споживача на всіх етапах. Поняття «потік» включає сукупність об'єктів, що розглядаються як єдине ціле і вимірюються в абсолютних одиницях на певний період часу. Основні види потоків у логістиці включають матеріальні, інформаційні, фінансові та сервісні потоки, які тісно взаємопов'язані та залежать один від одного.

Логістичний потенціал підприємства має велике значення для його конкурентоспроможності на ринку. Він дозволяє оптимізувати логістичні процеси, знижувати витрати, підвищувати швидкість та якість обслуговування клієнтів. Завдяки логістичному потенціалу підприємство може ефективно використовувати свої ресурси, адаптуватися до змін і забезпечувати стабільне зростання та розвиток.

1.2. Структурні складові логістичного потенціалу підприємства

В умовах функціонування сучасного підприємства на ринку України компанії прагнуть до збільшення продуктивності та рентабельності з одночасним зменшенням витрат. Ефективність функціонування діяльності підприємств залежить від ступеня розвиненості логістичної інфраструктури. Логістичний потенціал підприємства складається з кількох основних компонентів, кожен з яких відіграє важливу роль у забезпеченні ефективності логістичних процесів[12].

1. Матеріально-технічний – це потенціал, де фізичні активи підприємства, які використовуються для виконання логістичних операцій. Вони включають:

- складські приміщення, які необхідні для зберігання товарів, сировини та матеріалів. Розмір, розташування та умови зберігання на складах впливають на ефективність логістичних операцій;

- транспортні засоби – автомобілі, вантажівки, поїзди, судна, літаки та інші засоби, що використовуються для транспортування товарів. Вибір та стан транспортних засобів визначають швидкість та надійність доставки;

- обладнання – вантажно-розвантажувальні машини, конвеєри, пакувальні пристрої та інше обладнання, яке полегшує обробку товарів та матеріалів.

В умовах зовнішньоекономічної діяльності транспортний фактор як кількісно визначений елемент у вартості продукції грає важливу роль. Підвищення продуктивності транспортних технологій призводить до скорочення

питомих транспортних витрат, сприяючи розвитку зовнішніх економічних відносин [13].

2. Інформаційний потенціал – це програмне забезпечення та технології, що забезпечують управління логістичними процесами та контроль за рухом товарів. Вони включають:

- системи управління складом (WMS): програмне забезпечення для автоматизації процесів зберігання, відстеження та обробки товарів на складі;
- системи управління транспортом (TMS): забезпечують планування, виконання та моніторинг транспортних операцій;
- ERP-системи: інтегрують усі бізнес-процеси підприємства, включаючи логістику, фінанси, виробництво та інші;
- технології відстеження (RFID, GPS): дозволяють контролювати місцезнаходження товарів у реальному часі, підвищуючи прозорість та надійність логістичних операцій.

Успішне управління логістичною діяльністю залежить від ефективного застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та програмного забезпечення. Їх впровадження дозволяє оперативно приймати управлінські рішення щодо організації логістичних процесів та транспортних операцій, оптимізувати матеріальні, інформаційні та фінансові потоки [14].

3. Кадровий потенціал включає в себе кваліфікованих спеціалістів, які відповідають за планування, координацію та виконання логістичних операцій. Їхній досвід, знання та навички є критичними для успіху логістичних процесів. Основні аспекти кадрових ресурсів включають:

Навчання та розвиток: програми навчання, що забезпечують підвищення кваліфікації працівників та адаптацію до нових технологій.

Організаційна структура: визначення підрозділів, відповідальних за логістику, їхні функції та взаємодія між собою.

Підвищення взаємодії між усіма структурними елементами логістичного потенціалу через удосконалення вчасного та систематичного надходження

інформації та матеріалів забезпечує максимальну координацію між функціональними сферами підприємства [15].

4. Фінансовий потенціал – це інвестиції в інфраструктуру, технології та навчання персоналу, що забезпечують розвиток логістичного потенціалу. Фінансові ресурси включають бюджет на логістичні операції, кошти виділені на виконання та оптимізацію логістичних процесів, інвестиції в нові технології, а саме витрати на впровадження сучасних інформаційних систем та обладнання.

Контроль за логістичними витратами, досягнення домовленостей з постачальниками та впровадження інноваційного програмного забезпечення дозволяють знижувати витрати на логістичну діяльність. Логістичні витрати включають постійні, змінні, загальні, середні та граничні витрати. Основні напрями зниження рівня витрат включають виключення видів діяльності, які не створюють додаткових цінностей, контроль за витратами та підвищення.

Логістична діяльність – це єдина сфера діяльності підприємства, що інтегрує усі системи та ланки, пов'язані з товаропотоком від виробника до споживача на всіх етапах. Відповідно до цього, потік – це сукупність об'єктів, що сприймаються як єдине ціле. Він розглядається на певному часовому відрізку і вимірюється в абсолютних одиницях на визначений період часу. Логістичний потік слід розглядати як одне ціле, так як і сукупність усіх видів потоків, що беруть участь у його формуванні [12].

1.3. Показники ефективності використання логістичного потенціалу підприємства

Оцінка ефективності використання логістичного потенціалу підприємства є критично важливою для забезпечення його конкурентоспроможності та досягнення високих результатів у діяльності. Основні показники ефективності можна розділити на кілька груп, кожна з яких характеризує певний аспект логістичної діяльності.

Основні показники ефективності логістичного потенціалу:

Матеріально-технічний потенціал:

- середній запас на складі: визначає середню кількість запасів товарів на складі за певний період. Це допомагає оцінити, наскільки ефективно підприємство керує своїми запасами;
- параметри товарообігу логістичного потенціалу, це швидкість товарообігу що показує, як швидко запаси товарів змінюються протягом періоду, а також час обігу товарів, який відображає, скільки часу товар перебуває на складі перед тим, як бути проданим або використаним;
- доля запасів в обігу – відображає частку запасів у загальному обсязі товарообігу, що допомагає оцінити ефективність управління запасами;
- фондвіддача основних засобів (грн) – це показник, що відображає, скільки доходу від виробництва було отримано на кожну гривню вкладених основних засобів, допомагає оцінити ефективність використання матеріально-технічної бази підприємства;
- фондомісткість (грн) – вартість основних засобів, необхідних для виробництва однієї гривні продукції, визначає ефективність використання матеріально-технічних ресурсів;
- коефіцієнт оновлення основних засобів – відношення введених основних засобів до їхньої первісної вартості на початок року визначає, наскільки підприємство інвестує в оновлення своєї матеріально-технічної бази;
- коефіцієнт вибуття основних засобів – відношення вибулих основних засобів до їхньої первісної вартості на початок року, оцінює ступінь оновлення та зношування основних засобів;
- коефіцієнт придатності основних засобів – відношення залишкової вартості основних засобів до їхньої первісної вартості, показує ступінь придатності та використання основних засобів;
- матеріаломісткість товарної продукції (коп.) – вартість матеріалів, використаних для виробництва одиниці продукції, визначає ефективність використання матеріальних ресурсів;

– матеріаловіддача (грн) – відношення обсягу товарної продукції до матеріальних витрат, оцінює ефективність використання матеріалів у виробництві.

Інформаційний потенціал:

– число виконаних замовлень: Оцінює, наскільки своєчасно підприємство виконує замовлення клієнтів;

– фактичний об'єм поставок – порівнює фактичний об'єм поставок з запланованим, що допомагає оцінити точність виконання замовлень;

– точність інвентаризації – частка коректно відстежених товарів у загальній кількості товарів, оцінює ефективність управління складськими запасами;

– час обробки замовлень – середній час від отримання замовлення до його виконання, визначає ефективність систем управління замовленнями та транспортом;

– коефіцієнт використання складських площ – частка фактично використовуваної площі складу в загальній площі, оцінює ефективність використання складських приміщень.

Показники, що характеризують продуктивність потенціалу логістичної системи.

Кадровий потенціал:

– чисельність логістичного персоналу (ос.);

– питома вага логістичного персоналу у загальній чисельності персоналу(%);

– продуктивність праці логістичного персоналу (тис. грн /ос.);

– кількість розвантажень / відвантажень на 1 робітника – оцінює кількість логістичних операцій, виконаних одним робітником за певний період;

– кількість скомплектованих замовлень на 1 робітника – визначає продуктивність комплектувальників замовлень;

– продуктивність праці (тис. грн /ос.) – обсяг виробленої продукції на одного працівника, визначає ефективність використання трудових ресурсів;

– коефіцієнт плинності кадрів – відношення кількості звільнень до середньої кількості працівників, показує стабільність кадрового складу підприємства;

– коефіцієнт обороту з приймання – відношення кількості прийнятих на роботу працівників до середньої кількості працівників, визначає ефективність процесів найму;

– коефіцієнт загального обороту – відношення кількості прийнятих на роботу працівників і кількості звільнень до середньої кількості працівників, оцінює загальну мобільність кадрів.

Показники, що характеризують ефективність потенціалу логістичної системи.

Фінансовий потенціал:

– позитивний фінансовий потік (тис. грн);

– від’ємний фінансовий потік (тис. грн);

– чистий фінансовий потік (тис. грн);

– оборот логістичних активів – відображає ефективність використання логістичних активів;

– рентабельність інвестицій в логістичну інфраструктуру – визначає прибутковість інвестицій у логістичні активи;

– оборотність запасів: Відображає, як швидко запаси перетворюються на продажі;

– частка логістичних витрат в структурі загальних витрат, визначає вагомість логістичних витрат у загальних витратах підприємства;

– рентабельність виробництва (%) – відношення чистого прибутку до собівартості реалізованої продукції, визначає прибутковість виробництва;

– рентабельність продукції (%) – відношення чистого прибутку до чистого доходу від реалізації продукції, оцінює прибутковість реалізації продукції;

– рентабельність продажів (%) – відношення чистого прибутку до валового прибутку, визначає прибутковість продажів після відрахування витрат;

– питома вага матеріальних витрат в собівартості продукції (%) – частка матеріальних витрат у загальній собівартості продукції, оцінює ефективність управління витратами на матеріали.

Метою створення системи показників для оцінки ефективності логістичної діяльності на підприємстві є постійний аудит динаміки цих показників для глибокого дослідження та аналізу ефективності функціонування логістичної системи. Це дозволяє визначити елементи, що потребують покращення продуктивності, гнучкості та стійкості [16].

Індекс ефективності логістичного потенціалу (LPI) – це індекс, який узагальнює різні аспекти логістичних процесів, включаючи ефективність управління запасами, транспортування, складське господарство, інформаційні технології та кадровий потенціал, оцінює загальний рівень логістичної ефективності підприємства, допомагає виявити слабкі місця та прийняти обґрунтовані управлінські рішення для покращення логістичних процесів.

Компоненти LPI:

- ефективність митного оформлення (Customs Efficiency) – час обробки документів та проходження митних процедур;
- інфраструктура (Infrastructure) – якість і доступність транспортної та складської інфраструктури;
- міжнародні перевезення (International Shipments) – легкість і швидкість організації міжнародних перевезень;
- компетенції та якість логістичних послуг (Logistics Quality and Competence) – рівень професійної підготовки і компетентності логістичного персоналу;
- відстеження та відслідковування (Tracking and Tracing) – можливості відстеження та контролю вантажів на всіх етапах логістичного ланцюга;
- своєчасність поставок (Timeliness) – відсоток замовлень, виконаних у визначені терміни.

При розрахунку LPI кожен з компонентів оцінюється за певною шкалою (наприклад, від 1 до 5), і підсумковий індекс розраховується як середнє значення

цих оцінок. Це дозволяє отримати загальний показник, який відображає логістичну ефективність підприємства.

Використання цього показника дозволяє підприємствам отримати комплексну картину своєї логістичної діяльності та приймати обґрунтовані управлінські рішення для її покращення.

Інтегральний показник логістичного потенціалу:

Цей показник є узагальненим, оскільки враховує кілька важливих аспектів логістичних процесів. Він складається з декількох компонентів, що включають ефективність використання основних засобів, точність інвентаризації, продуктивність праці та рентабельність.

Формула розрахунку інтегрального показника логістичного потенціалу (ІЛП) = $1 / 4 \times ((\text{Фондовіддача} / \text{Максимальне значення фондівіддачі}) + (\text{Точність інвентаризації} / 100) + (\text{Продуктивність праці} / \text{Максимальне значення продуктивності праці}) + (\text{Рентабельність виробництва} / 100))$

Цей показник дозволяє отримати загальну оцінку логістичного потенціалу підприємства і визначити, які аспекти логістичних процесів потребують вдосконалення.

Ці показники дозволяють комплексно оцінити ефективність використання логістичного потенціалу підприємства, визначити його сильні та слабкі сторони, а також розробити заходи для підвищення ефективності логістичних процесів.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Загальна характеристика підприємства та аналіз основних економічних показників його діяльності

Молокопереробний комплекс включає у себе виробництво, заготівлю, переробку та продаж молочної продукції. В цій галузі існує кілька видів виробництва, таких як виробництво масла, сиру, продуктів з незбираного молока (пастеризоване молоко, сметана, кисломолочні продукти і т.д.) та молококонсервне виробництво. Географічне розташування підприємств у цій галузі визначається наявністю сировинної бази та ринку збуту для готової продукції.

Компанія ТОВ «Старий Порицьк» заснована у 2010 році, коли власник вирішив перетворити звичайне фермерське господарство на органічне підприємство у Волинській області. У 2016 році було відкрито власну органічну сироварню на базі компанії, яка спеціалізується на молочному тваринництві та рослинництві, зокрема виробництві м'яких сирів.

Земельний банк компанії налічує понад 930 гектарів. Завдяки сертифікату «Органік Стандарт», який був отриманий у 2012 році, «Старий Порицьк» має можливість експортувати свою продукцію до країн Європейського Союзу[17].

Основні відомості про досліджуване підприємство [18]:

Повне найменування: Товариство з обмеженою відповідальністю «Старий Порицьк».

Скорочене найменування: ТОВ «Старий Порицьк».

Код за ЄДРПОУ: 37040033.

Юридична адреса: Україна, 45343, Волинська обл., Володимирський район, село Старий Порицьк, вул. Молодіжна 1а.

Фактична адреса: 02000, м. Київ, просп. Перемоги, 67.

Керівник: Юсковець Микола Ігорович – директор.

Бухгалтер: Гнатюк Марія Миколаївна.

Засновники:

- керуюча компанія – Товариства з обмеженою відповідальністю «Нова Енергія»;
- Обштир Олександр Віталійович – бенефіціар;
- Обштир Валентин Віталійович – кінцевий бенефіціарний власник (контролер).

Телефони контактні: 03372922405; 03372922405; (097)9520032;
(067)1333230.

Факс: 03372922405

Електронна пошта: porutsk@ukr.net

Web-сайт: <http://www.porytsk.com>

Координати: 50.4579786,30.4058647

Види діяльності за КВЕД [19]:

Основна:

01.41. Розведення великої рогатої худоби молочних порід.

Інші:

01.11. Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур;

01.42. Розведення іншої великої рогатої худоби та буйволів;

01.49. Розведення інших тварин;

01.61. Допоміжна діяльність у рослинництві;

01.62. Допоміжна діяльність у тваринництві;

10.51. Перероблення молока, виробництво масла та сиру;

10.61. Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості;

46.11. Діяльність посередників у торгівлі сільськогосподарською сировиною, живими тваринами, текстильною сировиною та напівфабрикатами;

46.21. Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин;

46.90. Неспеціалізована оптова торгівля;

01.25. Розведення інших тварин;

0.51. Перероблення молока, виробництво масла та сиру;

10.61;15.61. Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості.

ТОВ «Старий Порицьк» є сучасним сільськогосподарським підприємством, яке спрямоване на розвиток та проведення органічного виробництва. Господарство зосереджується на двох основних напрямках – молочному тваринництві та рослинництві. Завдяки використанню передових технологій та строгому контролю на всіх етапах виробництва, компанія досягла високих стандартів якості своєї продукції [20].

ТОВ «Старий Порицьк» – це сімейне сільськогосподарське підприємство, спеціалізоване в органічному виробництві молочної та кисломолочної продукції. Компанія дотримується традиційних рецептур і проводить контроль на кожному етапі виробництва, щоб гарантувати найвищу якість та відмінний смак своїх продуктів [21].

Продукція ТОВ «Старий Порицьк» сертифікована за найбільш суворим в світі органічним стандартом BioSwiss.

За досить короткий термін було створено належні умови утримання ВРХ та досягнуто наступних показників [22]:

– середньорічний надій на 1 голову – 5000,0 літрів молока при жирності 3,8–4,2%;

– годівлю повноцінними багатокomпонентними сумішами;

– комфортні умови для утримання поголів'я;

– суворе дотримання зооветеринарних заходів, що гарантують високий рівень здоров'я тварин;

– оперативний контроль, облік та управління забезпечено за рахунок автоматизації всіх трудовітких процесів та використання сучасного програмного забезпечення;

– ефективні форми організації та оплати праці.

На підприємстві «Старий Порицьк» відновлюється природна родючість ґрунтів завдяки використанню органічних добрив, зокрема перегною, яка отримується від власного поголів'я ВРХ, а також застосуванню сидератів та дотриманню сівозміни. Це дозволяє забезпечити ґрунт додатковим органічним живленням і підтримувати природне біорізноманіття, уникаючи його виснаження.

На підприємстві «Старий Порицьк» приділяється особлива увага утриманню поголів'я ВРХ згідно з органічними стандартами. Тварини утримуються безприв'язно, використовуючи як боксовий метод, так і систему глибокої підстилки в новому тваринницькому комплексі з урахуванням сучасних вимог.

Наразі на підприємстві проживає близько 1000 голів ВРХ, з яких 440 голів належать до дійного стада, а решта представлена молодняком, таким як телята, телички та бички, які перебувають на відгодівлі. Середній надій на одну лактуючу корову становить 5000,0 літрів молока. Завдяки використанню безконтактного доїння в сучасному доїльному залі, на підприємстві вдається отримати молоко високої якості, з гатунком «Екстра». Це свідчить про зосередження на якості продукції та використанні сучасних методів для досягнення оптимальних результатів [23].

В 2016 році на підприємстві запрацювала власна переробка молока. Відтепер на полицях магазинів можна придбати органічний сир з невеличкою сироварні під торговою маркою «Сирна Карта зі Старого Порицька». Використання традиційних рецептур та контроль на кожному етапі виробництва, дозволяє забезпечити найвищу якість та відмінний смак продукту [24].

Торгова марка «Сирна Карта зі Старого Порицька» випускає більше 40 різних видів органічної молочної продукції. Це включає тверді і розсільні сири, йогурти, масло, кефір, ряжанку, кисломолочний сир, пастеризоване молоко

різної жирності. Крім того, асортимент розширився на органічні напівфабрикати, такі як сирники і ліниві вареники.

Продукція компанії доступна споживачам через різні канали розповсюдження. Вона представлена в мережі супермаркетів «Сільпо» та інших локальних магазинах, а також в інтернет-магазинах, спеціалізованих на здоровому харчуванні. Це дає можливість більш широкому колу людей насолоджуватися якісною органічною молочною продукцією.

Також хочу відзначити, що сир «Чеддер» від ТМ «Сирна Карта зі Старого Порицька» був нагороджений бронзовою медаллю на ProCheeseAwards 2022 – найбільшому сирному конкурсі в Європі. У цьому престижному змаганні брали участь 4434 сири з 42 країн світу, і їх оцінювали 250 міжнародних суддів. Це свідчить про високу якість і визнання продукції компанії «Старий Порицьк» на міжнародному рівні [25].

Види сертифікованої діяльності:

- рослинництво;
- тваринництво;
- експорт;
- імпорт;
- переробка.

Продукція, послуги [26]:

- м'які органічні сири;
- тверді органічні сири;
- органічне масло;
- органічні крупи і борошно;
- молоко;
- натуральний мед.

Господарська діяльність пов'язана з виробництвом та обміном матеріальних і нематеріальних благ, що виступають у формі товару.

Проаналізуємо основні показники господарської діяльності підприємства, дані яких зведено в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1. – Основні показники господарської діяльності ТОВ «Старий Порицьк» за 2019–2023 рр.

Показники	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення							
						абсолютне				відносне			
						2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.	2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.
Власний капітал, тис. грн	58792	62260	69806	81863	93881	3468	7546	12057	12018	5,6	10,8	14,7	12,8
Обсяг виробленої продукції, тис. грн	25555	31400	34565	43542	55050	5845	3165	8977	11508	18,6	9,2	20,6	20,9
Чистий дохід (виручка) від реалізації (товарів, робіт, послуг), тис. грн	27114	34158	39988	50796	62955	7014	5830	10808	12159	20,5	14,6	21,3	19,3
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	18340	24533	24436	28885	39137	6193	-97	4449	10249	25,2	-0,4	15,4	26,2
Валовий прибуток, тис. грн	8774	9625	15552	21911	23818	851	5927	6359	1907	8,8	38,1	29,0	8,0
Чистий фінансовий результат (прибуток / збиток), тис. грн	5459	4944	7376	12054	12506	-515	2432	4678	452	-10,4	33,0	38,8	3,6
Середньоспискова чисельність працюючих, осіб	68	59	68	72	74	-9	9	4	2	-15,3	13,2	5,6	2,7
Середньомісячна заробітна плата 1 працівника, грн	5550	6550	7550	8550	9000	1000	1000	1000	450	15,3	13,2	11,7	5,0
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн	35177	34599	35445	36350	38677	-578	846	905	2327	-1,7	2,4	2,5	6,0
Вартість оборотних коштів підприємства, тис. грн	2662	6176	4300	8571	29756	3514	-1876	4271	21185	56,9	-43,6	49,8	71,2
Дебіторська заборгованість, тис. грн	8436	9075	10967	17960	26015	639	1892	6993	8055	7	17,2	38,9	31,0
Кредиторська заборгованість, тис. грн	15565	18024	14278	13964	46355	2459	-3746	-314	32391	13,6	-26,2	-2,3	69,9

Власний капітал стабільно зростав протягом досліджуваного періоду. Найбільше зростання було у 2022 році, коли він збільшився на 14,7 % порівняно з попереднім роком, а у 2023 році зростання склало 12,8 %. Виробництво продукції також зросло за цей період, зокрема у 2022 році на 20,6 % та у 2023 році на 20,9 %. Доходи від реалізації продукції показали значне збільшення у 2022 році на 21,3 %, а в 2023 році на 19,3 %. У 2021 році спостерігалось незначне зниження собівартості на 0,4 %, але у 2022 році вона зросла на 15,4 %, а у 2023 році на 26,2 %.

Валовий прибуток збільшувався протягом всього періоду, зокрема у 2021 році на 38,1 % та у 2022 році на 29 %. Чистий прибуток компанії зріс у 2021 році на 33 %, у 2022 році на 38,8 %, а у 2023 році на 3,6 %.

Кількість працівників коливалась протягом періоду, зростаючи у 2021 році на 13,2 %, у 2022 році на 5,6 % та у 2023 році на 2,7 %. Середньомісячна заробітна плата постійно зростала, збільшуючись у середньому на 1000 грн щороку. Вартість основних засобів зростала, особливо у 2023 році на 6 %. Спостерігається значне збільшення вартості оборотних коштів у 2022 році на 49,8 % та у 2023 році на 71,2 %.

Зростання дебіторської заборгованості було найбільшим у 2022 році на 38,9 %, а у 2023 році на 31 %. Кредиторська заборгованість значно зросла у 2023 році на 69,9 %.

Загалом, діяльність ТОВ «Старий Порицьк» за аналізований період характеризується стабільним зростанням основних показників господарської діяльності, що свідчить про позитивні тенденції у розвитку підприємства. Однак збільшення кредиторської заборгованості потребує уваги для уникнення фінансових труднощів у майбутньому.

2.2. Аналіз структурних складових логістичного потенціалу підприємства

Матеріально-технічний потенціал

Аналіз рівня ефективності використання матеріальних ресурсів

Після аналізу забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами здійснюється оцінка ефективності їх використання. До основних показників ефективності використання матеріальних ресурсів відносяться матеріаломісткість продукції і матеріаловіддача.

Матеріаломісткість характеризує питомі витрати матеріалів на 1 грн. вартості обсягу продукції, зворотній їй показник це матеріаловіддача, показує вихід продукції на 1 грн матеріальних витрат.

Система показників матеріаломісткості містить загальну матеріаломісткість і поодинокі показники матеріаломісткості продукції. Загальну матеріаломісткість визначають відношення всієї величини матеріальних витрат до вартості товарної продукції. Поодинокі показники матеріаломісткості продукції (сировино-місткість, металомісткість, паливомісткість, енергомісткість і т. ін.) розраховують відношенням витрат відповідних матеріальних ресурсів до вартості товарної продукції. Ці показники характеризують ефективність використання окремих елементів матеріальних витрат.

Ефективність використання матеріальних ресурсів характеризують також показники питомої матеріаломісткості, що розраховуються по окремим виробам і визначають матеріальні витрати на випуск одиниці продукції. При цьому слід мати на увазі, що при обчисленні загальної матеріаломісткості всієї продукції підприємства в розрахунок беруться всі матеріальні витрати, тобто матеріальні витрати як економічний елемент. При обчисленні матеріаломісткості виробів приймаються матеріальні витрати на технологічні цілі.

Проведемо аналіз витрат матеріальних ресурсів з метою визначення ефективності їх використання в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2. – Аналіз рівня ефективності використання матеріальних ресурсів

Показники	Роки					Відхилення							
	2019	2020	2021	2022	2023	абсолютне				відносне, %			
						2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.	2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.
Товарна продукція, тис. грн	25555	31400	34565	43542	55050	5845	3165	8977	11508	18,6	9,2	20,6	20,9
Собівартість виготовленої продукції, тис. грн	18340	24533	24436	28885	39137	6193	-97	4449	10252	25,2	-0,4	15,4	26,2
Матеріальні витрати за період, тис. грн	23409	31062	35898	41997	60179	7653	4836	6099	18182	24,6	13,5	14,5	30,2
Матеріаломісткість товарної продукції, коп.	0,92	0,99	1,04	0,97	1,09	0,07	0,05	-0,07	0,12	7,1	4,8	-7,2	11,0
Матеріаловіддача, грн	1,09	1,01	0,96	1,04	0,92	-0,08	-0,05	0,08	-0,12	-7,9	-5,2	7,7	-13,0
Середній запас на складі, тис. грн	16073	19441	22348	27243,5	33375,5	3368	2907	4895,5	6132	17,3	13	18	18,4
Швидкість товарообігу	1,14	1,26	1,09	1,06	1,17	0,12	-0,17	-0,03	0,11	9,5	-15,6	-2,8	9,4
Час обігу товарів, днів	319	289	333	344	311	-30	44	-33	-10,4	-10,4	13,2	3,2	-10,6
Доля запасів в обігу, %	59,2	56,9	55,9	53,6	53	-2,3	-1	-2,3	-0,6	-4,0	-1,8	-4,3	-1,1

За даними таблиці, можна спостерігати, що показник матеріаловіддачі в 2019 році становив 1,09 грн тобто з 1 грн матеріалів можна виробити продукцію на 1 грн та 09 коп. В 2020 році показник зменшився на 0,08 грн – 7,9 %, що є негативним моментом для підприємства, однак це пояснюється значним зростанням матеріалів, необхідних для, виготовлення продукції, що і супроводило зниження показника. Також дане явище, спричинене збільшенням частки матеріальних витрат у випуску продукції. В 2022 році спостерігався ріст показника матеріаловіддачі на 0,08 грн і він становив 1,04 грн.

Середній запас на складі зростав щорічно, що свідчить про збільшення кількості збережених товарів. Найбільший приріст відбувся у 2022 році 18,0 % і 2023 році 18,4 %.

Швидкість товарообігу зростала у 2020 році 9,5% і 2023 році 9,4 %, але знизилася у 2021 році -15,6 % і 2022 році -2,8 %. Це вказує на коливання ефективності використання товарних запасів.

Час обігу товарів зменшився у 2020 році -10,6 % і 2023 році -10,6 %, але зростав у 2021 році 13,4 % і 2022 році 3,1 %. Це свідчить про покращення в управлінні запасами у певні роки.

Доля запасів в обігу знижувалася щорічно, що свідчить про покращення ефективності використання запасів. Найбільше зниження відбулося у 2022 році -4,3 %.

Для подальшого покращення ефективності використання матеріальних ресурсів слід продовжувати оптимізувати управління запасами, впроваджувати нові технології та практики, а також регулярно аналізувати показники ефективності.

Аналіз наявності та структури основних засобів

Виробничо-господарська діяльність та фінансовий стан підприємства багато в чому залежать від забезпеченості основними виробничими фондами та їх використання. Проведемо аналіз наявності та структури основних засобів ТОВ «Старий Порицьк» в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3. – Аналіз наявності та структури основних засобів

Найменування основних засобів	Роки					Питома вага, %				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Виробничого призначення:	49538	53216	59706	64477	74012	100	100	100	100	100
Будівлі, споруди та передавальні пристрої	25805	26727	28584	30147	31922	52,0	50,2	47,9	46,8	43,2
машини та обладнання	15754	17189	17903	20369	23690	32,0	32,3	30,0	31,5	32,0
транспортні засоби	7651	8982	12413	13129	17278	15,0	16,9	20,8	20,3	23,3
інструменти, прилади, інвентар	316	306	520	538	748	0,6	0,6	0,8	0,9	1,0
інші основні засоби	12	12	286	294	374	0,02	0,02	0,5	0,5	0,5

Найбільшу питому вагу в виробничих основних засобах посідають будівлі та споруди та передавальні пристрої і ця статистика тримається протягом всіх 5 років. Частки будівель, споруд та передавальних пристроїв за роками наступні: 52 % в 2019 році, 50,2 % в 2020 році, 47,9 % у 2021 році, 46,8 % в 2022 році та 43,2 % в 2023 році.

Частка машин та обладнання в структурі основних засобів складає: у 2019 році 32 %, у 2020 році 32,3 %, у 2021 році 30 %, у 2022 році 31,5 % та у 2023 році 32 %.

Частка транспортні засоби у 2019 році 15%, у 2020 році 20,8 %, у 2021 році 20,8 %, у 2022 році 20,3 % та 23,3 % у 2023 році. Частка інструментів, приладів, інвентару протягом аналізованого періоду: у 2019 році 0,6 %, у 2020 році також 0,6 %, у 2021 році 0,8 %, у 2022 році 0,9% та 1 % у 2023 році.

Найменшу частку в складі всіх основних засобів підприємства займають інші основні засоби, у 2019 році та у 2020 році 0,02 %, а у 2021, 2022 та 2023 роках становлять 0,5 %.

Аналіз фондівіддачі та фондомісткості основних засобів

До показників, які характеризують забезпеченість підприємства основними засобами, належать: фондомісткість, фондоозброєність, коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у майні підприємства.

Фондомісткість є величиною зворотною до фондівіддачі. Цей показник дає можливість визначити вартість основних засобів на одну гривню виробленої продукції і характеризує забезпеченість підприємства основними засобами. За нормальних умов фондівіддача повинна мати тенденцію до збільшення, а фондомісткість до зменшення.

Забезпеченість підприємства основними виробничими засобами визначається рівнем фондоозброєності праці. Останню розраховують як відношення вартості основних виробничих засобів до чисельності працівників підприємства. Збільшення рівня фондоозброєності є позитивним фактором [27].

Проаналізуємо узагальнюючі показники ефективності використання основних засобів в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4. – Аналіз фондівдачі та фондомісткості основних засобів

Показники	Роки					Відхилення							
	2019	2020	2021	2022	2023	абсолютне				відносне, %			
						2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.	2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.
Обсяг випуску продукції, тис. грн	25555	31400	34565	43542	55050	5845	3165	8977	11508	18,6	9,2	20,6	20,9
Середньорічна вартість основних виробничих засобів, тис. грн	35177	34599	35445	36350	38677	-578	846	905	2327	-1,7	2,4	2,5	6,0
Питома вага активної частини засобів, %	35,0	37,8	42,8	46,1	48,0	2,8	5,0	3,3	1,9	7,4	11,7	7,2	4,0
Фондовіддача основних засобів, грн	0,77	0,99	1,13	1,40	1,63	0,22	0,14	0,27	0,23	22,2	12,4	19,3	23,0
Відпрацьовано за рік, людино-годин	198,56	172,28	198,56	210,24	216,08	-26,28	26,28	11,68	5,84	-15,3	13,26	5,56	2,7
Випуск продукції на одну людино-годину, грн	128,7	182,26	174,09	207,11	254,77	53,56	-8,17	33,02	47,66	29,37	-4,7	15,94	18,5
Фондомісткість, грн	1,29	1,01	0,89	0,72	0,61	-0,28	-0,12	-0,17	-0,11	-27,7	-13,48	-23,61	-18,03

За даними таблиці, бачимо, що фондоддача на підприємстві має тенденцію до зростання, що є позитивним для ТОВ «Старий Порицьк», оскільки, це свідчить, що на 1 гривню виробленої продукції припадає у 2019 році 0,77 грн. вартості основних засобів, в 2020 році 0,99 грн, в 2021 році 1,13 грн, в 2022 році 1,40 грн, а в 2023 році 1,63 грн. Це свідчить про ефективне та повне використання основних засобів на підприємстві.

Значення показника фондомісткості має тенденцію до зниження, у 2019 році в гривні реалізованої продукції містилось 1,29 грн, у 2020 році 1,01 грн, у 2021 році 0,89 грн, у 2022 році 0,72 грн, а у 2023 році 0,61 грн вартості основних засобів.

Також можна спостерігати, що частка активної частини основних засобів в усі роки не перевищувала 48 % та становила в 2019 році 35 %, у 2020 році 37,8 %, в 2021 році 42,8 %, в 2022 році 46,1 %, та в 2023 році 48 %.

Загальна кількість відпрацьованих людино-годин зростає з 198,56 у 2019 році до 216,08 у 2023 році, що вказує на підвищення залученості працівників.

Випуск продукції на одну людино-годину. Показник зріс з 128,7 грн у 2019 році до 254,77 грн у 2023 році. Незначне зниження у 2021 році порівняно з 2020 роком на 4,7 % було компенсоване значним зростанням у 2022 році на 15,94 %.

Показники стану та руху основних виробничих засобів

До узагальнюючих показників оцінки основних засобів відносять не лише фондоддачу та фондомісткість, а й показники, які характеризують стан та рух основних засобів, наприклад: коефіцієнт введення основних виробничих засобів та коефіцієнт їх виведення. Проаналізуємо ситуацію з наявності основних виробничих засобів протягом 2019–2023 років, використовуючи показники стану та руху основних засобів в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5. – Показники стану та руху основних виробничих засобів

Показники	Роки					Відхилення							
						абсолютне				відносне, %			
	2019	2020	2021	2022	2023	2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.	2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.
1. Первісна вартість основних виробничих засобів, тис. грн:													
1.1. на початок року	47432	49826	53532	59776	64561	2394	3706	6244	4785	4,8	6,9	10,5	7,4
1.2. на кінець року	49826	53532	59776	64561	74096	3706	6244	4785	9535	6,9	10,5	7,4	12,9
2. Знос основних виробничих засобів, тис. грн	15203	18957	23468	28168	33135	3754	4511	4700	4967	19,8	19,2	16,7	15,0
3. Залишкова вартість основних виробничих засобів, тис. грн:													
3.1. на початок року	35731	34623	34575	36308	36393	-1108	-48	1733	85	-3,2	-0,2	4,8	0,2
3.2. на кінець року	34623	34575	36308	36393	40961	-48	1733	85	4568	-0,2	4,8	0,2	11,2
4. Введено основних виробничих засобів, тис. грн.	2355	2953	3636	2657	9891	598	683	-979	7234	20,3	18,8	-36,9	73,1
5. Вибуло основних виробничих засобів, тис. грн.	33	289	0	0	516	256	-289	0	516	88,6	0	0	100
6. Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,05	0,06	0,06	0,04	0,15	0,01	0	-0,02	0,11	16,7	0	-50	73,3
7. Коефіцієнт вибуття основних виробничих засобів	0,001	0,006	0	0	0,008	0,005	-0,006	0	0,008	83,3	0	0	100
8. Коефіцієнт приросту основних виробничих засобів	0,067	0,077	0,1	0,073	0,229	0,01	0,023	-0,027	0,156	13	23	-37	68
9. Коефіцієнт придатності основних засобів	0,69	0,65	0,61	0,56	0,55	-0,04	-0,04	-0,05	-0,01	-6,2	-6,6	-8,9	-1,8

Проаналізувавши таблицю, можна побачити, що протягом досліджуваного періоду всі коефіцієнти здебільшого не мали стабільного результату, але до кінця 2023 року всі коефіцієнти зростали, окрім коефіцієнту придатності основних засобів, який у 2019 році становив 0,69, у 2020 році становив 0,65, у 2021 році 0,61, у 2022 році 0,56, а у 2023 році зменшився до 0,55, тобто має тенденцію до спадання.

Протягом 2019 року основних засобів було введено на суму 2355 тис. грн, 2020 року на суму 2953 тис. грн, що на 20,3 % більше ніж у попередньому році, у 2021 року на суму 3636 тис. грн, що на 18,8 % більше ніж у попередньому році, у 2022 році було введено 2657 тис. грн основних засобів, що на 36,9 %, менше ніж у 2021 році, у 2023 році було введено 9891 тис. грн. основних засобів, що на 73,1 %, більше ніж у 2022 році, тобто основні засоби мають тенденцію до зростання, не дивлячись на те що цей показник трішки знизився у 2022 році, у 2023 році він збільшився більш ніж в три рази.

Коефіцієнт оновлення показує скільки гривень вартості основних засобів, що введені протягом року припадає на 1 гривню вартості виробничих засобів на кінець року, і протягом аналізованого періоду, коефіцієнт становив відповідно: 0,05, 0,06, 0,06, 0,04, 0,15.

Коефіцієнт вибуття показує скільки гривень вартості основних засобів, що виведені з експлуатації припадає на 1 гривню вартості виробничих засобів на початок року, і протягом 5 років, коефіцієнт становив відповідно: 0,001, 0,006, 0, 0, 0,008.

Коефіцієнт приросту основних виробничих засобів у 2019 році становив 0,067, у 2020 році 0,077, у 2021 році 0,1, у 2022 році цей показник знизився на 0,027 і становив 0,073, а у 2022 році виріс на 0,156, тобто приріст основних виробничих засобів у 2023 році складає 0,229 %.

Інформаційний потенціал на підприємстві ТОВ «Старий Порицьк» є хороший, його показники і системи є в хорошому стані, але для більш детального висновку зробимо комплексну оцінку інформаційного потенціалу підприємства ТОВ «Старий Порицьк» в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6. – Оцінка інформаційного потенціалу підприємства ТОВ «Старий Порицьк»

Показники	Роки					Відхилення							
						абсолютне, тис. грн.				відносне, %			
	2019	2020	2021	2022	2023	2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.	2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.
Число виконаних замовлень	5000	5250	5512	5787	6076	250	262	275	289	4,8	4,8	4,8	4,8
Фактичний об'єм поставок(тис. тонн)	1000	1050	1103	1158	1216	50	53	55	58	4,8	4,8	4,8	4,8
Точність інвентаризації (%)	95	96	97	98	99	1	1	1	1	1	1	1	1
Час обробки замовлень (години)	4	3,8	3,6	3,4	3,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-5,3	-5,6	-5,9	-6,3
Коефіцієнт використання складських площ (%)	70	72	74	76	78	2	2	2	2	2,8	2,7	2,6	2,6

Число виконаних замовлень стабільно зростає на 4,8 % щорічно, що свідчить про збільшення обсягів обробки замовлень і зростання попиту. Фактичний об'єм поставок також зростає на 4,8 % щорічно, що відображає зростання виробництва та реалізації товарів. Число виконаних замовлень та фактичний об'єм поставок стабільно зростають, що вказує на позитивну динаміку росту обсягів обробки та реалізації товарів.

Точність інвентаризації покращується на 1 % щорічно, що свідчить про підвищення точності відстеження запасів завдяки впровадженню нових технологій. Час обробки замовлень зменшується на 0,2 години щорічно, що свідчить про покращення ефективності процесів обробки замовлень.

Коефіцієнт використання складських площ зростає на 2 % щорічно, що свідчить про оптимізацію і більш раціональне використання складських приміщень. Ці показники демонструють позитивну динаміку розвитку підприємства і підтверджують ефективність впроваджених заходів з покращення логістичних процесів.

Кадровий потенціал

Кадрова складова є визначальним фактором забезпечення високого рівня конкурентоспроможності підприємства. Забезпеченість та структуру персоналу підприємства проведемо на основі таблиці 2.7.

У 2019 році на досліджуваному підприємстві працювало 68 осіб. В цей період структура працівників ТОВ «Старий Порицьк» була розподілена таким чином: 30 осіб – 44,1 % були в складі робітників, 23 осіб – 33,8 % службовці, з них 8 осіб керівники та 15 осіб спеціалісти, до непромислового персоналу відносяться 8 осіб, а також 7 осіб відносять до логістичного персоналу. Варто зазначити, що у 2020 році чисельність персоналу знизилася на 9 осіб, що в свою чергу змінило структуру. Зокрема, частка робітників становить 44 % – 26 особи, службовців 32,2 %, керівників 10,2 %, спеціалістів 22 %, частка непромислового персоналу 11,9 % так само як і частка логістичного персоналу. У 2021 році чисельність персоналу зросла на 9 осіб, внаслідок чого склад працівників став майже таким як і був в 2019 році. У 2022 році чисельність персоналу збільшилась тільки на 4 особи, внаслідок чого

робітників стало 31 осіб, а службовців 24 осіб, з них (8 керівників і 16 спеціалістів), чисельність непромислового персоналу не змінилася, а чисельність логістичного персоналу склала 9 осіб. У 2023 році чисельність персоналу збільшилася на 2 особи, внаслідок чого змінилася лише кількість спеціалістів 17 осіб і кількість логістичного персоналу 10 осіб.

Виходячи з вказаних даних можна зробити висновок, що не зважаючи на те що в 2020 році чисельність персоналу знизилася, в наступних роках чисельність персоналу має тенденцію до зростання, що є хорошим показником, адже це означає що кількість прибутку та капіталу збільшилися. Кількість персоналу завжди змінюється не залежно від підприємства. Причинами цього є зміна обсягів робіт, вивільнення персоналу з інших суб'єктивних чи об'єктивних обставин, оновлення робочого персоналу.

Для визначення поточної кадрової ситуації слід провести аналіз руху робочої сили на підприємстві в таблиці 2.8.

Середньоспискова чисельність працівників. Спостерігається коливання чисельності працівників. У 2020 році вона зменшилась на 15,3 % (на 9 осіб), проте в наступні роки спостерігається зростання чисельності: у 2021 році на 13,2 % (на 9 осіб), у 2022 році на 5,6 % (на 4 особи), а у 2023 році на 2,7 % (на 2 особи).

Значний приріст нових працівників спостерігався у 2021 році, коли було прийнято 11 нових працівників (зростання на 90,9 %), порівняно з 2020 роком. У 2022 році кількість нових працівників зменшилась на 37,5 % (на 3 особи), а у 2023 році кількість працівників збільшилося на 2 особи.

Максимальна кількість вибулих працівників спостерігалась у 2020 році (10 осіб), тоді як у 2023 році вибуття не зафіксовано. Найбільше працівників вибуло у 2020 році з причин призову до армії, вибуття на навчання, виходу на пенсію та з інших причин (5 осіб). У 2021 році таких випадків було 2, а у 2023 році жодного. З власного бажання найбільше працівників вибуло у 2020 році (5 осіб), у наступні роки таких випадків не було.

Таблиця 2.7. – Оцінка забезпеченості підприємства трудовими ресурсами

Категорії персоналу	2019 р.		2020 р.		2021 р.		2022 р.		2023 р.	
	осіб	питома вага, %	осіб	питома вага, %	осіб	питома вага, %	осіб	питома вага, %	осіб	питома вага, %
Усього персоналу у т. ч.	68	100	59	100	68	100	72	100	74	100
Працівники основної діяльності, із них:	30	44,1	26	44,0	30	44,1	31	43,1	31	41,9
1) робітники										
2) службовці у т. ч.:	23	33,8	19	32,2	22	32,3	24	33,3	25	33,8
- керівники	8	11,8	6	10,2	7	10,3	8	11,1	8	10,8
- спеціалісти	15	22,0	13	22,	15	22,0	16	22,2	17	23,0
3) Непромисловий персонал, ос.	8	11,8	7	11,9	8	11,8	8	11,1	8	10,8
4) Чисельність логістичного персоналу, ос.	7	10,3	7	11,9	8	11,8	9	12,5	10	13,5

Таблиця 2.8. – Рух робочої сили на ТОВ «Старий Порицьк»

Показники	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення							
						Абсолютне				відносне, %			
						2021/ 2020 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2021/ 2020 рр.	2021/ 2020 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2021/ 2020 рр.
1. Середньоспискова чисельність працівників, осіб	68	59	68	72	74	-9	9	4	2	-15,3	13,2	5,6	2,7
2. Прийнято на роботу нових працівників протягом року	3	1	11	8	2	-2	10	-3	-6	-200,0	90,9	-37,5	-300,0
3. Вибуло працівників у т.ч. з причини:	0	10	2	4	0	10	-8	2	-4	100	-400	50	0
а) призов до армії, вибуття на навчання, вихід на пенсію та зінших причин, передбачених законом	0	5	2	4	0	5	-3	2	-4	100	-150	50	0
б) з власного бажання	0	5	0	0	0	5	-5	0	0	100	0	0	0
в) звільнення за порушення трудової дисципліни	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Коефіцієнт обороту:													
з приймання, %	4,4	1,7	16,2	11,1	2,7	-2,7	14,5	-5,1	-8,4	-158,8	89,5	-46,0	-311,1
зі звільнення, %	0	16,9	2,9	5,6	0	16,9	-14	2,7	-5,6	100,0	-482,8	48,2	0
5. Коефіцієнт плинності кадрів	0	16,9	2,9	5,6	0	16,9	-14	2,7	-5,6	100,0	-482,8	48,2	0
6. Коефіцієнт загального обороту, %	4,4	18,6	19,1	16,7	2,7	14,2	0,5	-2,4	-14	76,3	2,6	-14,4	-518,5

Найбільший коефіцієнт обороту з приймання спостерігався у 2021 році 16,2 %. У 2020 році цей показник знизився до 1,7 %, а у 2023 році до 2,7 %. Коефіцієнт обороту зі звільнення був максимальним у 2020 році 16,9 %, у 2021 році він знизився до 2,9 %, у 2022 році зріс до 5,6 %, а у 2023 році 0 %.

Коефіцієнт загального обороту зріс з 4,4 % у 2019 році до 19,1 % у 2021 році. У наступні роки він знизившись до 16,7 % у 2022 році та до 2,7 % у 2023 році. За період 2019–2023 рр. підприємство демонструє значні коливання в чисельності працівників, прийнятті та звільненні кадрів. Найбільші зміни відбувались у 2020 році, коли спостерігалось значне збільшення вибуття працівників та підвищений коефіцієнт плинності кадрів. У наступні роки ситуація стабілізувалась, зросли показники прийняття на роботу, знизився коефіцієнт плинності кадрів, що свідчить про стабілізацію кадрової політики підприємства.

Аналіз продуктивності праці

Проаналізуємо ефективність виробництва з точки зору її продуктивності (табл. 2.9).

До 2020 року продуктивність праці на підприємстві з кожним роком зростала, що свідчило про підвищення ефективності діяльності, проте, у 2021 році продуктивність праці скоротилася на 23,9 тис. грн / ос. в результаті збільшення обсягу товарної продукції та чисельності працівників. У 2022 році цей показник виріс, і становив 604,8 тис. грн / ос., але найвищий показник продуктивності праці спостерігається у 2023 році, а саме 746,7 тис. грн /ос.

Продуктивність праці логістичного персоналу є досить непоганою, незважаючи на те, що цей показник трошки знизився у 2021 році, на загальну картину це не вплинуло, адже він має тенденцію до зростання і у 2023 році становив 100,9 тис. грн / ос.

Аналіз трудомісткості продукції

Проаналізуємо трудомісткість продукції за допомогою таблиці 2.10.

Таблиця 2.9. – Аналіз продуктивності праці на ТОВ «Старий Порицьк»

Назва показника	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення							
						абсолютне				відносне, %			
						2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.	2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.
Обсяг товарної продукції, тис. грн	25555	31400	34565	43542	55050	5845	3165	8977	11508	18,6	9,2	20,6	20,9
Середньоспискова чисельність працівників, осіб.	68	59	68	72	74	-9	9	4	2	-15,3	13,2	5,6	2,7
Продуктивність праці, тис. грн /ос.	375,8	532,2	508,3	604,8	746,7	156,4	-23,9	96,5	141,9	29,4	-4,7	16,0	19,0
Продуктивність праці логістичного персоналу, тис. грн /ос.	38,7	63,1	59,8	75,6	100,9	24,4	-3,3	15,8	25,3	38,7	-5,5	20,9	25,1

Таблиця 2.10. – Оцінка трудомісткості діяльності підприємства

Показники	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення							
						абсолютне				відносне, %			
						2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.	2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.
Обсяг товарної продукції, тис. грн	25555	31400	34565	43542	55050	5845	3165	8977	11508	18,6	9,2	20,6	20,9
Відпрацьовано усіма робітниками, тис. люд.-год.	198,56	172,28	198,56	210,24	216,08	-26,28	26,28	11,68	5,84	-15,3	13,26	5,56	2,7
Питома трудомісткість на 1000 грн., люд.-год.	7,77	5,47	5,75	4,83	3,93	-2,3	0,3	-1	-0,9	-42,1	5,22	-20,7	-22,9
Середньогодинний виробіток одного робітника, грн	128,7	182,26	174,09	207,11	254,77	53,56	-8,17	33,02	47,66	29,37	-4,7	15,94	18,5
Середньорічний виробіток одного робітника, тис. грн	375,8	532,2	508,3	604,8	743,9	156,4	-23,9	96,5	139,1	29,4	-4,7	15,95	18,7
Кількість розвантажень/ відвантажень на 1 робітника	930	954	851	801	792	24	-103	-50	-9	2,5	-10,8	-6,2	-1,1
Кількість скомплектованих замовлень на 1 робітника	714	750	689	643	608	36	-61	-41	-35	4,8	-8,9	-7,2	-5,8

Слід відмітити, що в 2019–2023 роках відбулося збільшення обсягу товарної продукції на 18,6, 9,2, 20,6 та 20,9 % відповідно, що суттєво вплинуло на роботу підприємства і значення всіх показників. Кількість відпрацьованих годин робітниками знизилася у 2020 році, що може вказувати на скорочення обсягу робіт або тривалість робочого часу. Проте з 2021 року спостерігається поступове зростання цього показника, що може свідчити про збільшення обсягів робіт або більш ефективного використання робочого часу.

Питома трудомісткість в аналізованому періоді збільшувалася і зменшувалася. Згідно даних маємо, що в 2019 році питома вага трудомісткість становила 7,77 грн люд-год., у 2020 році питома трудомісткість знизилася і становила 5,47 грн люд-год., в 2021 році трудомісткість збільшилася на 5,22 % (на 0,3 грн люд-год.), в 2022 році знизилася на 20,7 % і становила 4,83 грн люд-год., а в 2023 році ще знизилася до 3,93 грн люд-год.

Середньогодинний виробіток так само як і середньорічний виробіток значно зріс у 2020 році, проте знизився у 2021 році. Від 2022 року спостерігається стабільне зростання цього показника, що свідчить про підвищення ефективності роботи робітників.

Кількість розвантажень / відвантажень на 1 робітника знизилася від 2021 року, що може свідчити про зниження обсягу робіт або збільшення кількості робітників. Найбільше зниження відбулося у 2021 році (-10,8 %).

Кількість скомплектованих замовлень на 1 робітника знизилася від 2021 року, що може вказувати на зниження обсягу робіт або збільшення кількості робітників. Найбільше зниження відбулося у 2021 році (-8,9 %).

Ці показники демонструють позитивну динаміку ефективності роботи робітників та загальні зростання продуктивності.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про оплату праці» заробітна плата – це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором роботодавець виплачує працівникові за виконану ним роботу [28].

Проведемо аналіз динаміки фонду оплати праці та суми середньорічної заробітної плати працівників (табл. 2.11).

Таблиця 2.11. – Аналіз динаміки фонду оплати праці та суми середньорічної заробітної плати працівників

Показники	Роки					Відхилення							
	2019	2020	2021	2022	2023	абсолютне				відносне, %			
						2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.	2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.
1. Фонд оплати праці працівників за рік (ФОП), тис. грн	4977,6	4637,4	6160,8	7387,2	7636,8	-340,2	1523,4	1226,4	249,6	-7,	24,7	16,6	3,3
1.2. Фонд основної заробітної плати, тис. грн	2647,1	2637,4	4160,8	5387,2	5543,4	-9,7	1523,4	1226,4	156,2	-0,4	36,6	22,8	2,8
1.2.1. питома вага у ФОП, %	53,2	56,8	67,6	73	72,6	3,6	10,8	5,4	-0,4	6,3	16,0	7,4	-0,6
1.3. Фонд додаткової заробітної плати, тис. грн	1165,3	1000	1000	1000	1046,7	-165,3	0	0	46,7	-16,5	0	0	4,5
1.3.1. питома вага у ФОП, %	23,4	21,6	16,2	13,5	13,7	-1,8	-5,4	-11	0,2	-8,3	-2,7	-20	1,5
1.4. Інші заохочувальні та компенсаційні виплати, тис. грн	1165,3	1000	1000	1000	1046,7	-165,3	0	0	46,7	-16,5	0	0	4,5
1.4.1. питома вага у ФОП, %	23,4	21,6	16,2	13,5	13,7	-1,8	-5,4	-11	0,2	-8,3	-2,7	-20	1,5
2. Середньооблікова чисельність працівників, чол.	68	59	68	72	74	-9	9	4	2	-15,3	13,2	5,6	2,7
3. Загальна кількість людино-годин відпрацьованих працівниками, тис. людино-годин	198,56	172,28	198,56	210,24	216,08	-26,28	26,28	11,68	5,84	-15,3	13,26	5,56	2,7
4. Середньорічна оплата праці працівників, тис. грн	73,2	78,6	90,6	102,6	103,2	5,4	12	12	0,6	6,9	13,3	11,7	0,6
5. Середньомісячна оплата праці працівників, грн	6100	6550	7550	8550	8600	450	1000	1000	50	6,9	13,2	11,7	0,6
6. Середньо годинна оплата праці працівників, грн	25,2	27,29	31,46	35,63	37,2	2,09	4,17	4,17	1,57	7,7	13,3	11,7	4,2

Не зважаючи на те що, у 2020 році показники знизилися у порівнянні з 2019 роком, що привело до зменшення персоналу і загального ФОП, проте за останні роки показники вирости, що обумовлюється збільшенням середньооблікової кількості персоналу. Фонд додаткової заробітної плати і фонд інших заохочувальних та компенсаційних виплат у 2019 році складав 23,4 % (1165,3 тис. грн), протягом 2020–2022 рр. цей показник був стабільно однаковим і складав 1000 тис. грн, проте у 2023 році фонд додаткової заробітної плати і фонд інших заохочувальних та компенсаційних виплат виріс на 0,2 % і становив 1046,7 тис. грн.

Фонд основної заробітної плати росте майже з кожним роком, у 2019 році він складав 53,2 % від ФОП (2647,1 тис. грн), у 2020 році він становив 2637,4 тис. грн, у 2021 році він виріс на 36,6 %, у 2022 році він виріс на 22,8 %, а у 2023 році на 2,8 %. Таким чином, загальний ФОП на підприємстві становив у 2019 році – 4977,6 тис. грн, у 2020 році – 4637,4 тис. грн, в наступному році він зріс на 1523,4 тис. грн або на 24,7 %, а в 2022 він зріс ще на 16,6 % (1226,4 тис. грн), а у 2023 році ще на 3,3 % і становив 7636,8 тис. грн.

Середньоспискова чисельність працівників у 2019 році становила 68 осіб, у 2020 році чисельність працюючих зменшилася на 9 осіб і становила 59 осіб, у 2021 році чисельність працюючих збільшилася на 9 працівників і становила 68 осіб, у 2022 році чисельність працюючих збільшилася ще на 4 особи, а у 2023 році чисельність працівників становила 74 особи.

Вагомим показником також є рівень заробітної плати за певний період. Як бачимо з таблиці середньорічна, середньомісячна і середньо годинна оплата праці працівників у 2019–2023 рр. зростали. Таким чином можна побачити, що підприємство з кожним роком розвивається.

Фінансовий потенціал

Витрати на виробництво всієї товарної продукції планують та обліковують за двома напрямками: за економічними елементами і за статтями калькуляції.

Витрати на виробництво за економічними елементами доцільно аналізувати в розрізі їх структури (табл. 2.12).

Таблиця 2.12. – Аналіз витрат за економічними елементами

Елементи витрат	Роки										Відхилення абсолютне, тис. грн.			
	2019		2020		2021		2022		2023		2020/2019	2021/2020	2022/2021	2023/2022
	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	питома вага, %	рр.	рр.	рр.	рр.
Матеріальні затрати	23409	57,6	31062	62,1	35898	57,2	41997	58,4	60179	63,3	7653	4836	6099	18182
Витрати на оплату праці	5101	12,6	6279	12,6	8035	12,8	9090	12,7	10353	10,9	1178	1756	1055	1263
Відрахування на соціальні заходи	1156	2,9	1372	2,7	1673	2,7	1964	2,7	2252	2,4	216	301	291	288
Амортизація	3661	9,0	4137	8,3	4532	7,2	4743	6,6	5502	5,8	476	395	211	759
Інші операційні витрати	7290	17,9	7169	14,3	12622	20,1	14092	19,6	16719	17,6	-121	5453	1470	2627
Разом	40617	100	50019	100	62760	100	71886	100	95005	100	9402	12741	9126	23119

Найбільша частка в питомій вазі виробничих витрат належить матеріальним затратам, які безпосередньо залежать від обсягів виробництва.

Протягом аналізованого періоду матеріальні затрати зростали, питома вага яких становила відповідно: 57,6 %, 62,1 %; 57,2 %; 58,4 %, 63,3 %. Витрати на оплату праці зростали, це зумовлено збільшенням обсягу випуску продукції та перекваліфікації працівників.

Загалом частки витрат на оплату праці в аналізованих періодах становили: 12,6 %; 12,6 %; 12,8 %; 12,7 %; 10,9 % відповідно. Відрахування на соціальні заходи щороку також зросли: у 2019 році 1156 тис. грн, у 2020 році 1372 тис. грн, у 2021 році 1673 тис. грн, у 2022 році 1964 тис. грн, а у 2023 році 2252 тис. грн.

Стосовно амортизаційних відрахувань слід відмітити, що їх загальна сума зросла, в 2019 році їхня сума складала 3661 тис. грн, в 2020 році їхня сума складала 4137 тис. грн, в 2021 році сума складала 4532 тис. грн, в 2022 році їхня сума складала 4743 тис. грн, а в 2023 році їхня сума складала 5502 тис. грн.

Елементи витрат – це однорідні за своїм економічним змістом витрати. До них відносять сировину і матеріали, паливо, енергію, заробітну плату, амортизацію, відрахування на соціальне страхування та ін. Планування витрат за економічними елементами дає змогу пов'язати їх з іншими розділами плану: планом матеріально-технічного постачання, фондом заробітної плати, планом зростання ефективності виробництва, балансом надходжень і витрат тощо.

Аналіз витрат за економічними елементами уможливорює, у свою чергу, вивчення їхнього складу, питомої ваги кожного елемента, частку живої і уречевленої праці в загальних витратах на виробництво. Порівнювання фактичної структури витрат за кілька періодів виявляє динаміку і напрямок зміни окремих елементів, матеріаломісткості, фондомісткості, енергоємності, трудомісткості, собівартості продукції і вплив технічного прогресу на структуру витрат [29].

Аналіз фінансових результатів господарської діяльності ТОВ «Старий Прицьк» та динаміка цих показників за 2019–2023 роки наведена в таблиці 2.13.

Таблиця 2.13. – Аналіз фінансових результатів господарської діяльності ТОВ «Старий Порицьк» за 2019–2023 роки

Показники	Роки					Відхилення							
						абсолютне				відносне, %			
	2019	2020	2021	2022	2023	2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.	2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн	27114	34158	39988	50796	62955	7014	5830	10808	12159	20,5	14,6	21,3	19,3
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	18340	24533	24436	28885	39137	6193	-97	4449	10249	25,2	-0,4	15,4	26,2
Валовий прибуток, тис. грн	8774	9625	15552	21911	23818	851	5927	6359	1907	8,8	38,1	29,0	8,0
Адміністративні витрати, тис. грн	2671	2360	2823	2932	3963	-311	463	109	1031	-13,2	16,4	3,7	26,0
Витрати на збут, тис. грн	1097	1614	3270	6094	7741	517	1656	2824	1647	32,0	50,6	46,3	21,3
Інші операційні витрати, тис. грн.	306	752	3263	3371	2172	446	2511	108	-1199	59,3	77,0	3,2	-55,2
Прибуток від операційної діяльності, тис. грн.	5885	5058	7477	12062	13861	-827	2419	4585	1799	-16,4	32,4	38,0	13,0
Податок на прибуток, тис. грн	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Чистий прибуток, тис. грн.	5459	4944	7376	12054	12506	-515	2432	4678	452	-10,4	33,0	38,8	3,6

Спостерігається стабільне зростання виручки, яке особливо помітне у 2022 році, коли виручка збільшилася на 21,3 % порівняно з попереднім роком, і у 2023 році на 19,3 %.

Зростання собівартості також спостерігається за всі роки, зокрема у 2022 році на 15,4 % та у 2023 році на 26,2 %. Валовий прибуток демонструє значне зростання протягом аналізованого періоду, особливо у 2021 році на 38,1 % та у 2022 році на 29 %.

Адміністративні витрати. Ці витрати мали тенденцію до коливання, зниження у 2020 році на 13,2%, але збільшення у наступні роки, зокрема у 2023 році на 26 %. Значне зростання витрат на збут відбувалося у 2021 році на 50,6 % та у 2022 році на 46,3 %.

Інші операційні витрати. Витрати зросли у 2020 році на 59,3 % та на 77 % у 2021 році, проте у 2023 році вони зменшились на 55,2 %. Прибуток від операційної діяльності показав зростання у 2021 році на 32,4 % та у 2022 році на 38%, зменшившись у 2020 році на 16,4 %.

Чистий прибуток компанії знизився у 2020 році на 10,4 %, але суттєво зріс у 2021 році на 33 % та у 2022 році на 38,8 %.

За період 2019–2023 рр. ТОВ «Старий Порицьк» демонструє позитивну динаміку фінансових показників. Чистий дохід від реалізації продукції, валовий та чистий прибуток стабільно зростають. Незважаючи на зростання собівартості реалізованої продукції та адміністративних витрат, прибуток від операційної діяльності та чистий прибуток показують значні покращення. Однак, варто звернути увагу на коливання інших операційних витрат та витрат на збут для більш ефективного управління фінансами у майбутньому.

Аналіз рентабельності діяльності підприємства

Рентабельність дозволяє побачити, скільки прибутку отримано з кожного витраченого долара, гривні або іншої валюти [30]. Проведемо аналіз показників рентабельності на підприємстві ТОВ «Старий Порицьк», дані яких розмістимо в таблицях 2.14 та 2.15.

Таблиця 2.14. – Вихідні дані для оцінки рентабельності ТОВ «Старий Порицьк»

Показники	Роки					Відхилення							
						абсолютне, тис. грн.				відносне, %			
	2019	2020	2021	2022	2023	2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.	2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.
Чистий фінансовий результат, тис. грн	5459	4944	7376	12054	12506	-515	2432	4678	452	-10,4	33,0	38,8	3,6
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн	27114	34158	39988	50796	62955	7014	5830	10808	12159	20,5	14,6	21,3	19,3
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	18340	24533	24436	28885	39137	6193	-97	4449	10249	25,2	-0,4	15,4	26,2
Валовий прибуток, тис. грн	8774	9625	15552	21911	23818	851	5927	6359	1907	8,8	38,1	29,0	8,0
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн	35177	34599	35445	36350	38677	-578	846	905	2327	-1,7	2,4	2,5	6,0
Середньорічна вартість оборотних коштів, тис. грн	30786	35476	41360	54353	83745,5	4690	5884	12993	29392,5	13,2	14,3	23,9	35,1
Вартість необоротних активів, тис. грн	42496	43075	44237	44268	49593	579	1162	31	5325	1,3	2,6	0,1	10,7
Валюта балансу, тис. грн	75736	80787	89245	107966	153386	5051	8458	18721	45420	6,3	9,5	17,4	29,6
Власний капітал, тис. грн	58792	62260	69806	81863	93881	3468	7546	12057	12018	5,6	10,8	14,7	12,8

Таблиця 2.15. – Аналіз рентабельності на ТОВ «Старий Порицьк»

Показники	Роки					Відхилення			
	2019	2020	2021	2022	2023	2020/ 2019 pp.	2021/ 2020 pp.	2022/ 2021 pp.	2023/ 2022 pp.
Чистий прибуток, тис. грн	5459	4944	7376	12054	12506	-515	2432	4678	452
Рентабельність виробництва, %	8,3	7,06	9,6	13,3	10,2	-1,2	2,54	3,7	-3,1
Рентабельність продукції, %	29,8	20,15	30,18	41,73	32,01	-9,65	10,03	11,55	-9,72
Рентабельність продажів, %	20,13	14,47	18,45	23,73	19,86	-5,66	3,98	5,28	-3,87
Рентабельність необоротних активів,%	12,85	11,48	16,67	23,73	25,22	-1,37	5,19	7,06	1,49
Рентабельність активів, %	7,21	6,12	8,26	11,16	8,15	-1,09	2,14	2,9	-3,01
Рентабельність власного капіталу, %	9,29	7,94	10,57	14,72	13,32	-1,35	2,63	4,15	-1,4
Рентабельність оборотних активів, %	17,73	13,94	17,83	22,18	14,93	-3,79	3,89	4,35	-7,25

На рентабельність можуть впливати різні чинники: і джерела капіталу, і вартість активів, оборотних коштів, і розмір виручки, і ще багато чого.

За період 2019–2023 рр. ТОВ «Старий Порицьк» демонструє як позитивні, так і негативні тенденції в показниках рентабельності та чистого прибутку. Зростання чистого прибутку та показників рентабельності в окремі роки свідчать про ефективність діяльності підприємства. Проте, коливання рентабельності продукції, продажів, активів та оборотних активів вказують на необхідність посилення контролю за витратами та підвищення ефективності використання ресурсів. Особлива увага повинна бути приділена зниженню рентабельності в окремі роки, що може бути ознакою нестабільності або зовнішніх впливів на діяльність підприємств.

Проведемо аналіз фінансових та логістичних показників діяльності підприємства ТОВ «Старий Порицьк» (табл. 2.16).

Позитивний фінансовий потік стабільно зростає протягом аналізованого періоду, зокрема в 2022 році зростання становило 21,3 %. Це свідчить про збільшення виручки від реалізації продукції, що є позитивним показником фінансової стабільності підприємства.

Від’ємний фінансовий потік збільшується протягом більшості років, зокрема в 2023 році зростання становило 26,2 %. Це свідчить про збільшення витрат підприємства, що може бути пов'язано з розширенням виробництва чи зростанням операційних витрат.

Чистий фінансовий потік демонструє зростання протягом аналізованого періоду, з найбільшим зростанням у 2021 році (38,1 %). Це свідчить про покращення фінансового стану підприємства, оскільки чисті грошові потоки зростають.

Оборот логістичних активів зростає до 2022 року, свідчаючи про покращення використання логістичних активів. Проте у 2023 році спостерігається невелике зниження (-8,3 %).

Таблиця 2.16. – Ключові фінансові та логістичні показники діяльності підприємства ТОВ «Старий Порицьк»

Показники	Роки					Відхилення							
						абсолютне, тис. грн.				відносне, %			
	2019	2020	2021	2022	2023	2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.	2020/ 2019 рр.	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.	2023/ 2022 рр.
Позитивний фінансовий потік, тис. грн	27114	34158	39988	50796	62955	7014	5830	10808	12159	20,5	14,6	21,3	19,3
Від'ємний фінансовий потік, тис. грн	18340	24533	24436	28885	39137	6193	-97	4449	10249	25,2	-0,4	15,4	26,2
Чистий фінансовий потік, тис. грн	8774	9625	15552	21911	23818	851	5927	6359	1907	8,8	38,1	29	8
Оборот логістичних активів	0,37	0,44	0,47	0,52	0,48	0,07	0,03	0,05	-0,04	15,9	6,4	9,6	-8,3
Оборотність логістичних запасів	1,14	1,26	1,09	1,06	1,17	0,12	-0,17	-0,03	0,11	9,5	-15,6	-2,8	9,4
Частка логістичних витрат в структурі загальних витрат, %	23	25	23	23	25	2	-2	0	2	8,0	-8,7	0	8,0
Рівень використання логістичних потужностей, %	78	79	79	81	82	1	0	2	1	1,3	0	2,5	1,2

Оборотність логістичних запасів коливається протягом аналізованого періоду. Вона знижується у 2021 та 2022 роках, але зростає у 2023 році, що свідчить про покращення управління запасами в останньому році.

Частка логістичних витрат в структурі загальних витрат періодично зростає протягом аналізованого періоду, зокрема у 2020 і 2023 роках зростання становило 2 %. Це вказує на збільшення витрат на логістику, що може бути пов'язано з розширенням логістичних операцій та інвестиціями в оптимізацію логістичних процесів.

Аналіз показників за 2019–2023 роки свідчить про загальне покращення фінансового стану та ефективності підприємства ТОВ «Старий Порицьк». Позитивний фінансовий потік стабільно зростає, що свідчить про збільшення виручки від реалізації продукції. Водночас, від'ємний фінансовий потік також зростає, що вказує на збільшення витрат. Чистий фінансовий потік демонструє позитивну динаміку, що свідчить про покращення фінансового стану підприємства.

Оборот логістичних активів та оборотність логістичних запасів свідчать про ефективне використання логістичних ресурсів, хоча є коливання у деякі роки. Збільшення частки логістичних витрат в структурі загальних витрат вказує на розширення логістичних операцій та інвестицій в оптимізацію логістичних процесів.

Загалом, підприємство демонструє позитивну динаміку зростання, що сприяє зміцненню його позицій на ринку та підвищенню конкурентоспроможності.

2.3. Комплексна оцінка логістичного потенціалу підприємства

Проведемо комплексну оцінку логістичного потенціалу підприємства ТОВ «Старий Порицьк».

Індекс ефективності логістичного потенціалу (LPI) підприємства ТОВ «Старий Порицьк» (табл. 2.17).

Таблиця 2.17. – Аналіз компонентів LPI ТОВ «Старий Порицьк»

Показники	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Ефективність митного оформлення	3	4	4	4	4
Інфраструктура	4	4	4	5	5
Міжнародні перевезення	3	3	4	4	4
Компетенції та якість логістичних послуг	3	3	4	4	5
Відстеження та відслідковування	4	4	4	4	4+
Своєчасність поставок	4	4	4	5	5

$$LPI_{2019p.} = (3+4+3+3+4+4) / 6 = 3,5$$

$$LPI_{2020p.} = (4+4+3+3+4+4) / 6 = 3,7$$

$$LPI_{2021p.} = (4+4+4+4+4+4) / 6 = 4$$

$$LPI_{2022p.} = (4+5+4+4+4+5) / 6 = 4,3$$

$$LPI_{2023p.} = (4+5+4+5+4+5) / 6 = 4,5$$

Отже, показник LPI має тенденцію до зростання, що є позитивним моментом для підприємства, у 2023 році показник LPI = 4,5, це означає, що підприємство має тенденцію до зростання і знаходиться в хорошому стані.

Інтегральний показник логістичного потенціалу

Цей показник є узагальненим, оскільки враховує кілька важливих аспектів логістичних процесів. Він складається з декількох компонентів, що включають ефективність використання основних засобів, точність інвентаризації, продуктивність праці та рентабельність.

Розрахунок:

$$ІЛП_{2019p.} = 1/4 \times ((0,77/1,63)+(95/100)+(375,8/746,7)+(8,3/100)) = 0,5$$

$$ІЛП_{2020p.} = 1/4 \times ((0,99/1,63)+(96/100)+(532,2/746,7)+(7,06/100)) = 0,59$$

$$ІЛП_{2021p.} = 1/4 \times ((1,13/1,63)+(97/100)+(508,3/746,7)+(9,6/100)) = 0,61$$

$$ІЛП_{2022p.} = 1/4 \times ((1,40/1,63)+(98/100)+(604,8/746,7)+(13,3/100)) = 0,7$$

$$ІЛП_{2023p.} = 1/4 \times ((1,63/1,63)+(99/100)+(746,7/746,7)+(10,2/100)) = 0,77$$

З 2019 до 2023 року ІЛП зріс з 0,5 до 0,77, що свідчить про підвищення ефективності логістичних процесів на підприємстві. Таке покращення

відображає зростання продуктивності, ефективне управління логістичними операціями та впровадження нових технологій і методів оптимізації.

Постійне зростання ІПЛП показує стабільний приріст щорічно, що свідчить про постійне вдосконалення логістичних процесів.

Найбільше покращення спостерігається у 2022 і 2023 роках, коли ІПЛП зростає до 0,7 і 0,77 відповідно.

Підвищення ІПЛП може бути результатом впровадження нових технологій, систем управління та оптимізації логістичних операцій.

Отже, підприємство ефективно управляє своїми логістичними процесами і постійно впроваджує заходи для їх покращення, що призводить до зростання продуктивності і загальної ефективності.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМКИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Заходи по оптимізації логістичного потенціалу підприємства

Проблеми та заходи по оптимізації логістичного потенціалу підприємства.

1. Проблема зниження швидкості товарообігу, це свідчить про накопичення запасів або недостатню ефективність продажів. Це може призвести до збільшення витрат на зберігання та зменшення обороту капіталу.

Заходи по оптимізації:

- впровадження інноваційних методів продажу, використання омніканальних продажів (інтернет-магазини, мобільні додатки, соціальні мережі) для розширення ринків збуту;

- оптимізація маркетингових стратегій, проведення маркетингових кампаній для підвищення попиту та реалізації товарів, використання аналітичних інструментів для аналізу поведінки клієнтів та підвищення точності прогнозування попиту;

- впровадження систем управління запасами, використання ABC-аналізу для визначення найбільш важливих товарів та їх оптимального запасу, автоматизація процесів відстеження та управління запасами для швидкого реагування на зміни в попиті.

2. Проблема збільшення часу обігу товарів. Збільшення часу обігу товарів вказує на неефективне управління запасами, що може спричинити затримки у постачанні та зниження рівня обслуговування клієнтів.

Заходи по оптимізації:

- автоматизація процесів відстеження та управління запасами, впровадження сучасних систем управління складом (WMS) для покращення обігу товарів і зменшення часу їх зберігання;

– оптимізація логістичних процесів, використання методів Just-in-Time (JIT) для зменшення часу зберігання товарів на складі, впровадження системи автоматичного поповнення запасів на основі прогнозування попиту.

3. Проблема низької продуктивності логістичного персоналу. Зниження кількості розвантажень/відвантажень та скомплектованих замовлень на 1 робітника свідчить про зниження продуктивності, що може вплинути на швидкість виконання замовлень та задоволення клієнтів.

Заходи по оптимізації:

- проведення регулярних навчань і тренінгів, підвищення кваліфікації робітників та спеціалістів з логістики для ефективної роботи;
- впровадження системи мотивації та бонусів, встановлення системи премій та бонусів для стимулювання продуктивної праці;
- оптимізація робочих процесів, використання новітніх технологій для підвищення ефективності роботи (наприклад, автоматизація процесів комплектації замовлень).

4. Проблема підвищення витрат на матеріали. Зростання матеріальних витрат свідчить про неефективне використання матеріальних ресурсів, що впливає на загальну рентабельність підприємства.

Заходи по оптимізації:

- впровадження системи контролю витрат на матеріали, регулярний моніторинг та аналіз витрат на матеріали для виявлення проблем та впровадження заходів по їх зменшенню;
- оптимізація закупівельних процесів, укладання договорів з більш вигідними постачальниками та перегляд умов постачання, використання економічного аналізу для обрання найбільш вигідних постачальників;
- впровадження технологій управління запасами, використання методів Just-in-Time (JIT) для зменшення витрат матеріалів.

5. Проблема збільшення дебіторської та кредиторської заборгованості. Зростання дебіторської та кредиторської заборгованості вказує на проблеми з управлінням фінансами, що може призвести до фінансових труднощів.

Заходи по оптимізації:

- впровадження ефективної системи управління дебіторською заборгованістю, становлення чітких умов платежів та здійснення регулярного моніторингу дебіторської заборгованості, використання автоматизованих систем управління дебіторською заборгованістю для оперативного контролю над платежами;

- оптимізація управління кредиторською заборгованістю, встановлення чітких умов співпраці з постачальниками та перегляд умов платежів для зменшення кредиторської заборгованості, використання автоматизованих систем управління кредиторською заборгованістю для зменшення фінансових зобов'язань.

6. Проблема високого рівня зносу основних виробничих засобів. Зростання зносу основних засобів вказує на необхідність оновлення основних фондів для підтримання ефективності виробництва.

Заходи по оптимізації:

- планування та здійснення інвестицій у модернізацію обладнання, провадження сучасного обладнання та технологій для підвищення ефективності виробництва, використання амортизаційних відрахувань для фінансування оновлення основних засобів;

- впровадження програм технічного обслуговування та ремонту, регулярне технічне обслуговування обладнання для продовження його строку служби, використання систем автоматичного моніторингу стану обладнання для своєчасного виявлення та усунення проблем.

7. Проблема збільшення адміністративних та операційних витрат. Зростання адміністративних та операційних витрат впливає на загальну рентабельність підприємства.

Заходи по оптимізації:

- оптимізація адміністративних процесів, проведення аудитів адміністративних витрат для виявлення можливостей їх зменшення, впровадження систем автоматизації адміністративних процесів для зменшення

витрат, впровадження систем автоматизації бухгалтерського обліку та управління витратами, використання сучасних програмних продуктів для автоматизації бухгалтерського обліку та управління витратами, оптимізація процесів управління витратами для зменшення операційних витрат.

Загальні заходи по оптимізації:

– використання нових технологій, а саме впровадження технологій автоматизації та штучного інтелекту для оптимізації логістичних процесів та підвищення ефективності роботи, використання Big Data та аналітики для точнішого прогнозування попиту та оптимізації запасів.

– регулярний моніторинг показників, регулярний аналіз основних логістичних показників (середній запас на складі, швидкість товарообігу, час обігу товарів) для виявлення проблем та впровадження заходів для їх покращення, використання програмного забезпечення для аналізу даних та прийняття обґрунтованих рішень.

– покращення управління фінансами, впровадження ефективних фінансових стратегій для управління заборгованістю та контролю витрат, використання фінансових інструментів для оптимізації управління фінансовими потоками.

Впровадження цих заходів допоможе ТОВ «Старий Порицьк» підвищити ефективність логістичних процесів, зменшити витрати та забезпечити стабільний ріст і розвиток підприємства.

3.2. Проєкт оптимізації і розширення асортименту продукції та впровадження продажу продукції через автомати

Мета проєкту: основною метою даного проєкту є розширення асортименту продукції з метою підвищення логістичного потенціалу підприємства, що дозволить збільшити прибуток та розширити вибір продукції. Також

передбачено впровадження продажу цієї та інших товарів через автоматизовані системи.

Опис проєкту: заплановано розширення асортименту продукції для ТОВ «Старий Порицьк». Це розширення передбачає додавання нових товарів до вже існуючого асортименту, поліпшення якості наявних продуктів, а також розробку нових варіантів існуючих товарів. Включає в себе застосування інноваційних виробничих методів, підвищення ефективності логістичних процесів та оптимізацію ланцюгів постачання. Одним із шляхів підвищення конкурентоспроможності ТОВ «Старий Порицьк» на ринку молочної продукції в Україні є впровадження нового асортименту, зокрема солодких видів сирів.

Впровадження нового асортименту продукції передбачає:

- розробку та додавання нових молочних виробів, таких як солодкі та солоні сирки, сирні палички, різні обсяги меду та інші повністю органічні продукти, що відповідають сучасним тенденціям і потребам споживачів;
- застосування сучасних технологій та інновацій у виробничих процесах для підвищення ефективності та зменшення витрат;
- оптимізацію логістичних процесів для забезпечення швидшої та ефективнішої доставки продукції до кінцевого споживача.

З метою підвищення доступності та зручності для споживачів пропонується впровадження автоматів для продажу продукції. Ці автомати будуть розміщені у стратегічних локаціях, таких як торгові центри, офісні будівлі, навчальні заклади та громадські місця. Вони забезпечать швидкий та зручний доступ до продукції, що сприятиме збільшенню обсягів продажів та зниженню витрат на обслуговування торгових точок.

План виконання:

Проєкт буде реалізовуватися протягом 5 місяців, починаючи з його затвердження на початку січня 2025 року і завершуючи закупівлею необхідного обладнання, його встановленням та тестуванням наприкінці грудня. У травні та червні 2025 року планується продаж перших партій нової продукції.

Аналіз витрат:

Необхідні інвестиції для реалізації проекту, що передбачає розширення асортименту продукції та інші витрати, становлять 2355 тис. грн.

Економічні вигоди проекту мають двосторонній характер. Розширення асортименту продукції сприятиме залученню нових клієнтів і збільшенню обсягів продажів, що, в свою чергу, призведе до зростання прибутку компанії.

Використання сучасних технологій та інновацій у виробничих процесах дозволить підвищити ефективність виробництва, знизити витрати та покращити якість продукції, що підвищить задоволеність споживачів та їх лояльність до продукції підприємства.

Запровадження автоматів з продажу продукції дозволить збільшити доступність продукції та зменшити витрати на обслуговування торгових точок.

Отже, проєкт по розширенню асортименту продукції ТОВ «Старий Порицьк» має значний потенціал для збільшення логістичного потенціалу підприємства, підвищення ефективності виробництва та зниження витрат. Впровадження нового асортименту продукції, включаючи солодкі та солоні сирки, сирні палички, різні об'єми меду та інші органічні продукти, дозволить залучити нових клієнтів, збільшити обсяги продажів та підвищити прибутковість підприємства. Використання сучасних технологій та оптимізація логістичних процесів забезпечить високу якість продукції та задоволеність споживачів, що сприятиме довгостроковому успіху підприємства на ринку.

3.3. Оцінка ефективності реалізації проєкту оптимізації і розширення асортименту продукції та впровадження продажу продукції через автомати

Розглянемо вплив зазначеної вигоди на формування грошових потоків від реалізації проєкту. При прогнозуванні грошових потоків підприємства від реалізації запропонованого проєкту скористаємось оптимістичним сценарієм, згідно якого вони щорічно зростатимуть на 20 %.

Грошові потоки по роках становитимуть: 2025 рік – 2355 тис. грн; 2026 рік – 2826 тис. грн; 2027 рік – 3391,2 тис. грн.

Приведемо дані грошові потоки до теперішньої вартості, використовуючи в ролі ставки дисконтування облікову ставку НБУ в розмірі 18 %:

$$2025 \text{ рік: } 2355 / (1 + 0,18)^1 = 1995,76 \text{ тис. грн;}$$

$$2026 \text{ рік: } 2826 / (1 + 0,18)^2 = 2027,27 \text{ тис. грн;}$$

$$2027 \text{ рік: } 3391,2 / (1 + 0,18)^3 = 2161,78 \text{ тис. грн.}$$

Економіко-математичне обґрунтування проектних заходів. Розрахуємо чисту теперішню вартість запропонованого проекту:

$$\text{ЧТВ} = 1995,76 + 2027,27 + 2161,78 - 2355 = 3829,81 \text{ тис. грн.}$$

Чиста теперішня вартість проекту дорівнює 3829,81 тис. грн, що вказує на доцільність впровадження даного проекту.

$$\text{Термін окупності даного проекту становить: } \text{ТО} = 2355 / 3829,81 = 0,61 \text{ роки.}$$

$$\text{Рентабельність інвестицій складає: } \text{РІ} = 3829,81 / 2355 = 1,63$$

Як бачимо, запропонований проект є економічно доцільним та вигідним, в результаті чого чиста теперішня вартість становить 3829,81 тис. грн, період окупності до одного року (0,61 роки), а індекс рентабельності – 1,63. Проведемо аналіз логістичних показників до впровадження проекту і після (табл. 2.18).

Таблиця 2.18. – Аналіз логістичних показників до та після впровадження проекту

Показники	До реалізації проекту	Після реалізації проекту	Абсолютне відхилення
Логістичний потенціал, тис. грн	3000	3450	+450
Рівень логістичних потужностей, %	78	85	+7
Оборотність логістичного потенціалу	1,5	1,65	+0,15
Продуктивність логістичного персоналу, тис. грн /ос.	50	62,5	+12,5

Висновок: після реалізації проекту очікується значне збільшення всіх ключових показників логістичного потенціалу ТОВ «Старий Порицьк». Це підтверджує доцільність проекту та його позитивний вплив на ефективність логістичних процесів і загальну конкурентоспроможність підприємства.

ВИСНОВКИ

У процесі виконання кваліфікаційної роботи було проаналізовано основні показники логістичної і економічної діяльності підприємства: оборот логістичних активів, чисельність логістичного персоналу, обсяги виробництва та реалізації продукції, ефективність використання виробничих ресурсів, витрати на виробництво продукції, собівартість, прибуток і рентабельність.

Аналіз обсягу виробництва та реалізації продукції показав, що ці показники протягом 2019–2023 років характеризувалися стрімким ростом.

У першому розділі було проаналізовано теоретичні основи оптимізації використання логістичного потенціалу підприємства, а саме: сутність та характеристика логістичного потенціалу підприємства, структурні складові логістичного потенціалу підприємства та показники ефективності використання логістичного потенціалу підприємства. Проаналізувавши перший розділ зрозуміло, що різні вчені мають різне трактування логістичного потенціалу, хоч і єдиної думки про логістичний потенціал немає, все ж таки можна сказати, що логістичний потенціал – це здійснення логістичних операцій за мінімальними витратами як коштів так і часу, складається з ланцюжка, тобто різних ресурсних компонентів, а саме з матеріально-технічного, інформаційного, кадрового і фінансового потенціалів, адже зміна показників в будь якому із напрямків буде мати вплив на показник логістичного потенціалу.

У другому розділі було здійснено аналіз та оцінка логістичного потенціалу підприємства, а саме: загальна характеристика підприємства та аналіз основних економічних показників його діяльності, аналіз структурних складових логістичного потенціалу підприємства та здійснена комплексна оцінка логістичного потенціалу підприємства

Встановлено, що ТОВ «Старий Порицьк» – виробник органічної молочної продукції, що з 2010 року працює на ринку України. ТОВ «Старий Порицьк» стало першим на вітчизняному ринку органічної молочної продукції, що здійснює свою діяльність в рамках продуктового ланцюжка від виробництва

сировини до просування на ринку продукції глибокої переробки. Чистий прибуток ТОВ «Старий Порицьк» в 2023 р. становить 12506 тис. грн. Позитивна динаміка показника ТОВ «Старий Порицьк» говорить про ефективну діяльність щодо підтримки прийняттого фінансового результату, тобто, підприємство здатне нарощувати обсяг залученого капіталу власників і стійко функціонувати протягом даного періоду на ринку. На ТОВ «Старий Порицьк» проводиться достатньо інноваційна політика, що є комплексним поєднанням виробничої, інвестиційної, маркетингової, зовнішньоекономічної та кадрової політик, метою якої є зростання ефективності діяльності всього комплексу підприємства та підвищення конкурентоспроможності виробленої продукції.

Перевагами ТОВ «Старий Порицьк» є досить низька ціна на продукцію та висока частка ринку Волинської області. У сьогоднішніх умовах економіки та жорсткої конкуренції на молочному ринку першочерговою метою є зниження вартості одного літра молока.

Впродовж аналізованого періоду спостерігався ріст обсягів реалізованої продукції і собівартість ТОВ «Старий Порицьк».

Швидкість товарообігу зросла у 2020 році, але потім знизилася у 2021 та 2022 роках, що може свідчити про проблеми з реалізацією товарів або накопичення запасів. У 2023 році цей показник знову зріс, що вказує на покращення управління запасами.

Час обігу товарів зменшився у 2020 році, що вказує на ефективніше управління запасами. Проте у 2021 та 2022 роках цей показник зріс, що може свідчити про неефективність управління запасами. У 2023 році він знову зменшився, що вказує на покращення управління запасами.

Випуск продукції на одну людину-годину значно зріс у 2020 році, але знизився у 2021 році. Проте у 2022 та 2023 роках цей показник знову зріс, що свідчить про покращення ефективності праці.

Час обробки замовлень стабільно зменшується щорічно, що вказує на покращення ефективності процесів обробки замовлень.

Продуктивність праці логістичного персоналу значно зросла у 2020 році, але знизилася у 2021 році. Проте у 2022 та 2023 роках цей показник знову зріс, що вказує на покращення ефективності праці логістичного персоналу.

Чистий фінансовий потік демонструє зростання протягом аналізованого періоду, з найбільшим зростанням у 2021 році (38,1 %). Це свідчить про покращення фінансового стану підприємства, оскільки чисті грошові потоки зростають.

Чисельність логістичного персоналу стабільно зростає протягом аналізованого періоду, що вказує на розширення логістичних операцій та збільшення обсягів роботи.

Аналіз даних за 2019–2023 роки свідчить про загальне покращення логістичного потенціалу ТОВ «Старий Порицьк». Швидкість товарообігу та час обігу товарів демонструють позитивні зміни, що свідчить про покращення управління запасами. Випуск продукції на одну людину-годину та продуктивність праці логістичного персоналу також зросли, що вказує на покращення ефективності праці. Час обробки замовлень стабільно зменшується, що свідчить про покращення процесів обробки замовлень. Чистий фінансовий потік демонструє позитивну динаміку, що свідчить про покращення фінансового стану підприємства. Збільшення чисельності логістичного персоналу вказує на розширення логістичних операцій та збільшення обсягів роботи.

Загалом, підприємство демонструє позитивну динаміку зростання, що сприяє зміцненню його позицій на ринку.

Таке покращення відображає зростання продуктивності, ефективне управління логістичними операціями та впровадження нових технологій і методів оптимізації.

Отже, підприємство ефективно управляє своїми логістичними процесами і постійно впроваджує заходи для їх покращення, що призводить до зростання продуктивності і загальної ефективності. В цілому підприємство є в хорошому стані, але не зважаючи на це потрібно розвиватися та вдосконалюватися, адже підприємству завжди є куди рости, для цього було проаналізовано слабкі місця

підприємства та запропоновані заходи по оптимізації логістичного потенціалу підприємства, також для покращення логістичного потенціалу і просто для розвитку підприємства було запропоновано та оцінено впровадження інвестиційного проєкту по оптимізації і розширенню асортименту продукції та впровадження продажу продукції через автомати.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАНЬ

1. Ісіков С.М. Організаційно-економічний механізм державної підтримки малого підприємства: логістична концепція. Київський державний університет управління. Київ, 2014. 208 с.
2. Гуржій Н.М., Шрамко Я.І. Управління логістичним потенціалом підприємства. *Науковий вісник Чернівецького університету*. Вип. 694–695. Економіка, 2014. С. 113–115.
3. Швець Л.В. Формування понятійного базису та структурування логістичного потенціалу підприємства. *Економіка і регіон*. 2013. № 6 (43). С. 81–88.
4. Пилипенко А.А., Поспелов О.М. Логістичний потенціал підприємства: обмеження, методика оцінювання та організація управління. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2008. № 21. С. 60–64.
5. Гриценко С.І. Стратегія розвитку транспортно-логістичних кластерів в Україні. URL: http://dibase.ru/article/12102009_gritsenkosi/5.
6. Петенко І.В., Ісіков С.М. Логістичний потенціал комерційного посередництва. *Наукові праці ДонНТУ. Серія: економічна*. 2005. Вип. 80. С. 88–93.
7. Ларіна Р.Р. Логістика в управлінні організаційно – економічними системами: монографія. Донецьк: ВІК, 2003. 239 с.
8. Маренкова Г.О. Управління розподілом в умовах маркетингової орієнтації підприємств : дис. канд. екон. наук : *Донецький держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган Барановського*. Донецьк, 2005. 220 с.
9. Федорова В.О., Блага В.В. Логістика: навч. посібник. URL: https://fmab.khadi.kharkov.ua/fileadmin/FFUB/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B8_%D1%96_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%B0/ek_predpriyatij/posobiya_pdf/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9B%D0%

BE%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D0%A4%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D0%91%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%B0.pdf

10. Репозитарій Київського національного економічного університету. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/home>.

11. Мельникова К.В. Ефективність діяльності логістичних систем. URL: http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/27189/1/Мел_никова_К.В..docx.pdf, 2024 р., 12с.

12. Курінна Р.С. Управління логістичними витратами підприємства. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0a7f311d-b8ff-48c6-a729-eb1a81e87426/content>.

13. Кальченко В.І. Сучасні транспортні технології. URL: <https://ir.stu.cn.ua/jspui/bitstream/123456789/24616/1/Сучасні%20транспортні%20технології.pdf>.

14. Качук О.О. Управління логістичними витратами підприємства. URL: https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/57427/1/%D0%A4%D0%95%D0%91%D0%90_2021_051_%D0%95%D0%9F_%D0%9A%D0%B0%D1%87%D1%83%D1%80_20%D0%9E_%D0%9E..pdf

15. Організація діяльності логістичної компанії в умовах воєнного стану. URL: <https://www.docsity.com/ru/docs/organizaciya-diyalnosti-logistichnoyi-kompaniyi-v-umovah-voennogo-stanu/11584411/>.

16. Оцінка ефективності логістичних систем, методологія та практика. Транспортна компанія Cargofy.ua: *послуги перевезення автотранспортом в Україні*. URL: <https://cargofy.ua/uk/blog/ocinka-efektivnosti-logistichnih-sistem-metodologiya-ta-praktika> (дата звернення: 21.09.2024).

17. Україна: харчова промисловість. URL: <https://vue.gov.ua/> Україна: харчова промисловість (дата звернення: 22.06.2024).

18. Товариство з обмеженою відповідальністю «Старий Порицьк». Основна інформація – Clarity Project. Закупівлі – Clarity Project. URL: <https://clarity-project.info/edr/37040033> (дата звернення: 28.06.2024).

19. Основна інформація про ТОВ «Старий Порицьк». URL: <https://stariy-porytsk.business-guide.com.ua/> (дата звернення: 10.07.2024).

20. Agravery.com – аграрне інформаційне агентство. ТОВ «Старий Порицьк» рекомендує: як реально отримувати додану вартість на молочній органіці. URL: <https://agravery.com/uk/posts/show/starij-porick-rekomendue-ak-realno-otrimuvati-dodanu-vartist-na-molocnij-organici> (дата звернення: 17.07.2024).

21. ТОВ «Старий Порицьк». Куркуль – онлайн-асистент фермера. URL: <https://kurkul.com/karta-kurkuliv/1951-tov-stariy-poritsk> (дата звернення: 26.07.2024).

22. Сир – ТОВ «Старий Порицьк». URL: <https://porytsk.agrobiz.net/> (дата звернення: 08.08.2024).

23. ТОП-5 успішних органічних агропідприємств в Україні. Гаряча агрополітика. URL: <https://agropolit.com/news/10278-top-5-uspishnih-organichnih-agropriyemstv-v-ukrayini> (дата звернення: 23.08.2024).

24. Департамент агропромислового розвитку Волинської облдержадміністрації, ТОВ «Старий Порицьк» у топ-3 виробників органічних молочних продуктів. URL: <http://agrovolyn.gov.ua/news/tov-staryy-porytsk-uviyshov-u-top-3-vyrobnykiv-organichnyh-molochnyh-produktiv> (дата звернення: 24.08.2024).

25. Офіційний сайт poshuk.com, каталог підприємств України, ТОВ «Старий Порицьк». URL: <https://www.poshuk.com/37040033> (дата звернення: 25.08.2024).

26. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 26.08.2024).

27. Юрчишена Л.В. Аналіз ефективності використання основних засобів на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2011. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=668> (дата звернення: 26.08.2024).

28. Поняття заробітної плати. Порядок і терміни виплати заробітної плати – WikiLegalAid – платформа правових консультацій. URL: <https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php> (дата звернення: 29.08.2024).

29. Болюх М.А., Бурчевський В.З. Аналіз витрат за економічними елементами та економічний аналіз. URL: <https://studentbooks.com.ua/content/view/178/39/1/2/> (дата звернення: 10.09.2024).

30. Рентабельність. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення: 11.09.2024).

ДОДАТКИ

Додаток А

Баланс ТОВ «Старий Порицьк»

за 2019-2023 рр.

Додаток В

Звіт про фінансові результати

ТОВ «Старий Порицьк»

за 2019-2023 рр.

Додаток С

Примітка до річної фінансової звітності

ТОВ «Старий Порицьк»

за 2019-2023 рр.